VAPAUS

ILMESTYY TIISTAINA JA TORSTAINA
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NO. 1076 — VAPAUS, 100 ELM STREET WEST, SUDBURY, ONTARIO

No. 98 — Vol. LV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstai, jouluk. 9 p. — Thursday, Dec. 9, 1971

Intian joukot lähestyvät Daccaa

Kiistan käsittely siirtynee takaisin T-neuvostoon; USAn "rauhanohjelmaan" kuuluu NATO-laivaston laajentaminen

Intia esitti keskiviikkona väitöksen, että Pakistanin linjat ovat murtumassa Itä-Pakistanissa, ja että Pakistanin asevoimat pakenevat siellä epäjärjestyksessä. Samalla Intia myönsi kuitenkin, että Pakistanin asevoimilla on ollut menestystä toisella rintamalohkolla, läntisellä rintamalla Kashmirissa.

Pakistanin antamien selostusten mukaan, sen asevoimat ovat vallanneet pienen Chhamb-nimisen kauppalan Kashmirin eteläosassa, mikä on noin 9 mailia Intian puolella rajaa — etäisin pakka minne Pakistanin asevoimat ovat Intiassa edenneet.

Pakistanin armeija myönsi keskiviikkona, että sen asevoimat ovat kovan painostuksen alaisena Itä-Pakistanissa, väittäen kuitenkin, että Pakistanin asevoimat seisovat lujina Intian asevoimien hyökkäyksiä torjuen.

Intia tiedoitti puolestaan, että sen asevoimat ovat vain 28 mailin päässä Itä-Pakistanin pääkaupungista Daccasta nyt kun intialaiset valtasivat Jessoren Itä-Pakistanin kaakkoisosassa, Comillan idässä ja Sylhetin koillisessa.

Daccasta tulleiden tietojen mukaan siellä arvellaan että Intia voi laskea laskuvarjojoukkoja sikäläiselle lentokentälle.

Intian armeijan esikuntapäällikkö kenraali Sa Manekshaw esitti keskiviikkona toisen vetoomuksen kehoittaen Länsi-Pakistanin sotilaita Itä-Pakistanissa laskemaan aseensa alas ja antautumaan.

"Jos ette noudata neuvoani ja antaudu miehilleni", hän sanoi, "teitä odottaa vissi kohtalo."

United Nations. — YKn yleiskokouksessa hyväksyttiin tiistai-iltana päätös, missä vedotaan ampumisen lopettamiseen ja osapuolten asevoimien takaisin vetämiseen puolesta Intian niemimaalla. Samalla pyydetään Turvallisuusneuvostoa tekemään uuden yrityksen rauhan palauttamiseksi sillä alueella.

Kokouksessa hyväksyttiin tämä päätöslauselma äänin 104—10.

Sosialistiset maat ja Intia vastustivat tätä päätöstä. Yleiskokouksen päätös ei ole tällaisissa asioissa sitova.

Mahdollista on, että Turvallisuusneuvosto keskustelee nyt tästä asiasta pari päivää ja sen jälkeen kysymys tulee uudelleen Yleiskokouksen keskusteltavaksi ehkä ensi viikolla.

Neuvostoliiton päätöslauselmaluonnoksesta, missä suositellaan ampumisen lopettamista ja kiistakysymysten poliittista ratkaisua ilman asevoimien takaisin vetämistä, ei yleiskokouksessa äänestetty vielä.

Yhdysvallat, Kiina ja Canada olivat niiden joukossa jotka äänestivät tämän Pakistanille ilmeisesti edullisen päätöslauselman puolesta. Vastaan äänesti sosialistiset maat Romaniaa lukuunottamatta sekä Kuuba ja Intian rajalla oleva pieni Bhutan ja Intia.

Puhuessaan asiasta Canadan apulaissuurlähettiläs G. I. Hearn sanoi, että vetoomus ampumisen lopettamisen ja asevoimien takaisin vetämisen puolesta ei riitä yksinään, vaan YK:n on käsiteltävä myös niitä poliittisia asioita, jotka sodan aiheuttivat.

Pääsihteeri U Thant ilmaisi keskiviikkona huolestuneisuutensa 240:sta ulkomaalaisesta, jotka ovat Itä-Pakistanin pääkaupungissa Daccassa.

Nämä ihmiset, joiden joukossa on 40 YK:n toimitsijaa ja 87 Punaisen Ristin edustajaa, yritetään saada tuduksi lentoteitse pois vaarallisesta olinpaikastaan. Kaksi aikaisempaa yritystä heidän pois tuomiseksi epäonnistui siksi kun Daccan lentokenttä oli tulituksen kohteena.

USA HALUAA MYYDÄ NATO-MAILLE SOTAVÄLINEITÄÄN

Bryssel. — Yhdysvaltain puolustusministeri Melvin Laird kehoitti keskiviikkona NATO-maita suorittamaan laajakantoisen merivoimiensa uudelleen jakamisen vastineeksi Neuvostoliiton merivoimien kasvulle Atlantilla ja Välimerellä, kuten hän sanoi.

Laird esitti 3-osaisen ohjelmansa NATO-liiton suunnittelukomitealle.

Siihen sisältyy vakituisen "kansainvälisen laivaston muodostaminen Välimerelle" ja NATO:n merivoimien paikalla-olo Atlantilla.

Siihen sisältyy myös ehdotus, että NATO:n eurooppalaismaat ostaisivat Yhdysvaltain asevarastoista elektroonisia ja muita nykyaikaisia sotavälineitä, joita tuodaan nyt pois Indokiinasta.

Yhdysvallat ehdottaa edelleen, että NATO:n Atlantin laivastoon liitettäisiin myös Länsi-Saksan sotalaivoja, joita ei nyt ole mukana. NATOn Atlantin laivastossa on tällä kertaa Yhdysvaltain, Britannian, Canadan, Hollannin, Norjan ja Portugalin aluksia — joiden lisäksi mr Laird suosittelee nyt myös Länsi-Saksan sotalaivoja.

Mikä hyökkäysvaara kysyy USA Seoulilta

Washington. — "Yhdysvalloilla ei ole mitään tietoja siitä, että Pohjois-Korea valmistelee hetikohtaista hyökkäystä Etelä-Koreaan", kerrottiin USA:n ulkoministeriöstä maanantaina.

Tämä lausunto annettiin sen jälkeen kun Etelä-Korean presidentti Chung-Hee Park julisti "pohjoisesta uhkaavan invaasiuksen" johdosta maan poikkeustilaan.

"Me emme täydellisesti ole samaa mieltä Etelä-Korean hallituksen kanssa tästä asiasta", sanoi USA:n ulkoministeriön eräs puhemies.

Julistaessaan maan poikkeustilaan, mr Park puhui pohjoisesta uhkaavasta invaasiosta ja "kansainvälisestä kehityksestä nousevista muista vaaroista".

Parkin kerrotaan pelkäävän mm. sitä, että Yhdysvaltain asevoimat vedetään pois Etelä-Koreasta sen johdosta kun Kiina sai jäsenoikeutensa YK:ssa.

Samalla presidentti Park viittasi siihen "vaaraan" mikä johtuu siitä, jos ja kun Yhdysvallat vähentää Etelä-Korealle annetun avustuksen määrää.

TYÖTTÖMIEN LUKUMÄÄRÄ NOUSI MARRASKUUSSA YLI 500,000 RAJAN

Kausiluontoisen sovittelun perusteella selitetään että prosentuaalisesti työttömien määrä väheni hieman

Ottawa. — Kausiluontoisesti soviteltujen tilastotietojen pohjalla Canadan työttömien määrä laski marraskuussa 6.7 prosentista 6.6 prosenttiin, vaikka työttömien lukumäärä lisääntyi, sinä aikana 56,000:lla, nousten työttömien määrä virallisesti 503,000:een, kuten Statistics Canadan tiistaina julkaisemasta kuukausiraportista ilmenee. Lokakuussa oli samojen lähteiden mukaan 476,000 työtöntä.

Statistics Canadan selostuksen mukaan tätä työttömien lukumäärän nousua "pidetään normaalisena" tapahtumana tähän aikaan vuodesta, jolloin sääsuhteet vaikuttavat ulkotöihin rakennusalalla, maataloudessa ja metsäteollisuudessa.

Työssä olevien canadalaisten lukumäärä laski 8,149,000:een yli 102,000 hengellä lokakuun tasosta, mutta työttömien määrä lisääntyi virallisesti "vain" 56,000:lla. Se tarkoittanee, että toinen suurempi määrä jäi kuukauden aikana pois Canadan työvoimamääristä.

Todellinen työttömien prosentti määrä, mitä ei ole soviteltu kausiluontoisten vaikutteiden mukaisesti, nousi 5.1 prosentista 5.8 prosenttiin. Vastaava luku viime vuoden marraskuussa oli 5.7 prosenttia, ollen siis työttömyys nyt prosentuaalisesti suurempi kuin viime vuonna.

Ontario on ainoa maakunta koko Canadassa missä tpdellisuudessa tapahtui työpaikkojen lisääntymistä.

Huolimatta siitä, vaikka talouselämää on yritetty elvyttää alentamalla korkokantaa ja veroja, lisäämällä hallituksen kulutusta jne., hallitus on tilanteessa, missä työttömyys on yhtä suuri kuin vuosi sitten.

"ERILLÄÄN OLEVA MAA JA KANSA" — NIXON

NDP:n kannalta olisi mielekkäämpää jos Ottawa antaisi tällaisen vakuutuksen

Ottawa. — Viitaten presidentti Richard Nixonin kanssa Washingtonissa käytyihin keskusteluihin, pääministeri Pierre Trudeau vakuutti tiistaina alahuoneen istunnolle, että Yhdysvallat ei aio sekaantua Canadan ekonomiaan ja poliittiseen itsenäisyyteen.

Minulle vakuutettiin, että "me olemme (Yhdysvalloista) erillinen (distinct) maa ja erillinen kansa, ja että tämä on USA:n ulkopolitiikan yksi perusta, kuten presidentin hallitus asiaa tulkitsee".

Konservatiivijohtaja Robert Stanfield sanoi olevansa tyytyväinen pääministerin lausuntoon, mutta NDP:n kansallinen johtaja David Lewis esitti siitä kirpeätä arvostelua.

Kysyen mitä muuta mr Trudeau otaksui mr Nixonin sanovan, mr Lewis jatkoi:

"Minun mielestäni on nöyryyttävää Canadalle ja canadalaisille se kun tämän maan johtajien pitää mennä Washingtoniin saamaan presidentti Nixonilta vakuutteluja Canadan itsenäisyydestä ja siitä, ettei hän aio käsitellä maatamme siirtomaana.

". . . Minä sanon pääministerille, että canadalaiset eivät tarvitse Yhdysvaltain presidentiltä vakuutteluja Canadan itsnäisyydestä.

"He tarvitsevat tältä hallitukselta vakuuttelua että se ei jatka Canadan etujen myyntiä monikansallisille korporatioille; sellaisella toimella tuhotaan maamme itsenäisyyttä."

Hän ei syyttänyt Yhdysvaltain hallitusta ja yhtiöitä siitä kuinka suuressa määrässä ne kontrolloivat Canadan ekonomiaa, Canadan resursseja ja Canadan teollisuuslaitoksia. Mr. Lewis syytti siitä Canadan nykyistä ja entisiä hallituksia, niin liberaali- kuin konservatiivipuolueenkin hallituksia, sekä liikemaailman johtajia.

Sissit tulittivat Phnom Penhia

Phnom Penh. — Sissijoukot tulittivat tiistaina raketeilla ja tykeillä Kambodzhan pääkaupunkia Phnom Penhia.

Mitään uusia tietoja ei saatu 80 mailia Phnom Penhista olevasta Kompong Tomista, missä sanotaan olevan paikalleen juuttuneena 10,000 Phnom Penhin sotilasta ja tuhansia pakolaisia seurauksena siitä, kun Phnom Penhin joukkojen hyökkäysoperaatio epäonnistui siellä viime viikolla.

USA:n suurlähettiläs Ellsworth Bunker ja Yhdysvaltain asevoimien komentaja kenraali Creighton Abrams tapasi tiistaina Saigonin presidentin Nguyen Van Thieun.

Kun neuvonpitoon osallistui

(Jatkuu sivulla 4)

Israel kieltäytyy vetämästä joukkojaan pois arabialueilta

United Nations. — Israelin ulkoministeri Abba Eban sanoi tiistaina YK:n yleiskokouksen istunnossa, että hänen hallituksensa on valmiina hyväksymään yhdeksän afrikkalaismaan ehdotuksen lähi-idän rauhanneuvottelujen uudelleen käynnistämiseksi, mutta ei suostu siihen, että Israelin täytyy vetää asevoimansa pois vuoden 1967 sodan jälkeen laittomasti miehitetyiltä arabimaiden alueilta.

Trudeau uskoo USA:n poistavan suojaveronsa

Mitään sopimuksia ei kuitenkaan vielä tehty autosopimukseen huononnuksia

Saavuttuaan takaisin Ottawaan Washingtonista, pääministeri Pierre Trudeau ilmaisi uskomuksensa siitä, että Yhdysvaltain 10-prosenttinen tuontivero poistetaan tammikuussa, ja että Canadan ei tarvitse revalvoida dollariaan (korottaa sen arvoa USAn dollariin verraten).

Mutta hän ei voinut antaa mitään vihjeitä siitä, että Yhdysvallat olisi luopunut vaatimuksistaan Canadan ja Yhdysvaltain autosopimuksen ja kahden maan puolustus-tuotanto-sopimuksen muuttamiseksi sekä Canadan turistien tullivapaitten tavaramäärien korottamiseksi.

Tiistaiaamuisessa lehdistön vastaanottotilaisudessa pääministeri Trudeau sanoi Washingtonissa, että jos hänen keskusteluissaan presidentti Nixonin kanssa tapahtui mitään läpimurtoa, se on presidentti Nixonin vakaa lausunto, että Yhdysvallat kunnioittaa Canadan erillään oloa taloudellisesti ja myös poliittista identtisyyttä.

Hän sanoi keskusteluissa kajotun ohimennen moniin kaupallisiin ärsytys-seikkoihin (irritants) mutta niistä asioista keskusteltiin syvällisemmin ministeriportaassa.

Mr. Trudeau sanoi lehdistön edustajille ettei hänellä ole mitään erikoislausuntoa kahden maan autosopimuksesta eikä puolustus-tuotantojako sopimuksesta "Maailma tarvitsee tällä kertaa enemmän kuin mitään muuta kansainvälisen finanssitilanteen vakiintumista", sanoi pääministeri ja selitti, että Canadan ja Yhdysvaltain yleissuhteet ovat tärkeimmät kuin yksityiskohtaiset kauppasuhteet.

Hän sanoi myös, että jos Japanin ja muiden maiden toimesta tehdään myönnytyksiä Yhdysvaltain maksutaseongelman ratkaisemisen hyväksi, silloin on Canadankin autettava.

"Mutta samalla kertaa me voimme käyttää sitä vipusimena voittaaksemme myös joitakin etuisuuksia."

Mr. Trudeau myönsi, että keskustellessaan presidentti Nixonin kanssa, hän ei saanut mitään vihjeitä siitä, että Canada saisi joitakin myönnytyksiä autosopimuksen kohdalta.

Hän selitti, ettei Canada voi revalvoida dollariaan. Canadan dollari on "kellunut" vapaasti rahamarkkinoilla toukokuusta alkaen v. 1970 . . . Me väittelemme Yhdysvaltain ja muiden maiden kanssa nimenomaan siitä tosiasiasta, että Canadan dollari on kellunut niin kauan. Älkää pyytäkö meiltä muutoksia jos ette halua joitakin keinotekoisia pidätysmenetelmiä valuuttataksoissa.

Pääministeri Trudeau piti ilmeisenä sitä, että Yhdysvallat haluaa saada muilta mailta suurinta mahdollista rahayksikköjen revalvointia. Jos Yhdysvallat korottaa kullan hintaa (devalvoi dollarin-

(Jatkuu sivulla 4)

NATO-maat Euroopassa lisäävät sotamenojaan

Yhdysvaltain pitäisi saada hyvän vaikutelman siitä sanoi Britannian puolustusministeri

Bryssel. — NATO-liiton kymmenen eurooppalaista jäsenmaata on suostunut puolustusmenojen merkitykselliseen korotukseen talousvuonna 1972.

NATO:n Euroopan maiden puolustusministerien kokouksen päätyttyä tiistaina julkaistiin tiedoke, missä puhutaan ponnisteluista liiton eurooppalaisjoukkojen parantamiseksi.

Kokoukseen osallistui NATO:n eurooppalaisten jäsenmaiden, paitsi ei Ranskan, Portugalin ja Islannin, puolustusministerit. Heidän tiedonantonsa mukaan "miltei kaikki jäsenmaat" Euroopassa tulevat vuonna 1972, kuten meneteltiin myös vuonna 1971, lisäämään huomattavasti puolustusmenojaan.

"Nykyisten hintojen perusteella koko puolustusmenojen lisäämisen määräksi vuonna 1972 on asetettu $1 miljardi dollaria, lukuunottamatta varmoja lisämääräraha-eriä, jotka hyväksytään korvaamaan hintojen korotuksesta johtuvat aukot. Tuloksena on, että Euroopan puolustusmenot lisääntyvät tuntuvasti, sanotaan näiden NATO-maiden puolustusministerien tiedotteessa.

Näiden puolustusmenojen lisäämisen tarkoituksena on keventää Yhdysvaltain sotamenojen taakkaa, seuraten USA:n usein esittämää vaatimusta, että Euroopan maiden pitäisi kantaa suuremman taakan puolustusmenoista.

Tämä puolustusministerien kokous oli ensimmäinen NATO:n Euroopan maiden edustajain kokousten sarjasta tällä viikolla. Myös NATOn eurooppalaismaiden asevoimien komentajilla oli tiistaina kokous.

Britannian puolustusministeri lordi Carrington, joka toimi tiistaisen kokouksen puheenjohtajana sanoi kokouksen jälkeen, että eurooppalaisliittolaisten ponnistelujen pitäisi vaikuttaa myönteisesti Yhdysvaltoihin. Mutta omahyväisyyteen ei ole aihetta, hän sanoi, sillä samalla kun NATOn eurooppalaisjäsenet tehostavat asevoimiaan, Yhdysvallat menettelee samoin.

Lordi Carrington osoitti, että yllämainittu miljardin dollarin summa koskee vain vuotta 1972, eikä ota huomioon sitä miljardin dollarin Euroopan puolustuksen tehostamisohjelmaa, minkä nämä eurooppalaismaat käyttävät asevoimiinsa viiden vuoden aikana.

Tuhansia kokoontui Belfastin kaduille

Belfast. — Kaksikymmentä ihmistä loukkaantui kun erääseen sanomalehtikioskiin Belfastin liikekeskuksessa asetettu pommi räjähti tiistaina. Kukaan ei loukkaantunut vakavasti.

Pommi sijoitettiin sinne pyssyillä aseistetun kahden nuorukaisen ja yhden neitosen toimesta. Lauantaina kuoli 16 ihmistä kun katolisten kaupunginosan erääseen anniskelupaikkaan sijoitettu pommi räjäytettiin.

Tuhansia katolilaisia kerääntyi tiistaina kaduille osoittamaan mieltään anniskelupaikan räjähdyksessä surmansa saaneen 16 ihmisen puolesta.

Emme tunnusta kapinavaltioa, Sharp

Ottawa. — Ulkoministeri Mitchell Sharp sanoi maanantaina, että Canada ei anna diplomaattista tunnustusta Bangla Deshin kapinalliselle hallitukselle Itä-Pakistanissa.

Hän sanoi olevansa pessimistinen ampumisen lopettamissopimuksen aikaansaamisesta nykyvaiheessa Intian ja Pakistanin välillä käytävien taistelujen lopettamiseksi, mutta ilmaisi kuitenkin ajatuksen, että Canada on valmiina osallistumaan siellä mihin tahansa YK:n rauhanvoimien toimintaan.

MARS 3. KAPSELI LASKI PEHMEÄSTI

Taivalsi 6 kuukauden aikana 76 miljoonaa mailia maasta; lähetti maahan radiotietoja

Moskova. — Neuvostoliiton miehittämätön kapseli on laskuvarjon tuella tehnyt pehmeän laskun Marsin pinnalle. Tämä on ensimmäinen ihmiskäsin tehty laite Marsissa.

Tämä kapseli lähetettiin Marsiin torstaina Neuvostoliiton Mars 3:sta, joka kiertää nyt Marsia n. 950 mailin korkeudessa, tiedoittaa NL:n uutistoimisto Tass.

Saman lähteen mukaan Marsiin laskeneesta kapselista tuli torstaista sunnuntaihin Mars 3:n välityksellä maahan radiotietoja. Myös oli saatu lyhyen aikaa joitakin kuvia.

Mars 3 lähetettiin matkalleen toukokuun 28 pnä. Siltä kului 188 päivää 76 miljoona mailia pitkän matkan kulkemiseen Maasta Marsiin. Neuvostoliiton Mars 2. lähetettiin samalle matkalle vähän aikaisemmin, eli toukokuun 19 pnä. Mrs 2. kiertää nyt Marsia ja kuvaa sitä. Mutta sen tehtävänä ei ole Marsin pinnalle laskeutuminen. Mars 2:sta laskettiin aiemmin Marsiin kapseli missä oli Neuvostoliiton lippu.

Yhdysvaltain Mariner 9 on kiertänyt Marsia marraskuun 13 päivästä alkaen. Sen kuvaamisohjelmaa on vaikeuttanut Marsin läheisyydessä riehuva pölymyrsky.

Neuvostoliiton kapselin pehmeä lasku osoitti että Marsin pinta on siksi kovaa, jotta sinne voidaan lasku suorittaa. Yhdysvaltalaiset tiedemiehet ovat ilmaisseet pelkonsa siitä, että Marsin pinnalla on niin paksu pölykerros — paksumpi kuin Kuussa — että sinne laskua yrittävä laite uppoaa pölyyn.

"Marsiin lasku ei ole vain yksinkertaisesti insinööriongelma", kertoo Tass erään suunnittelijan sanoneen. "Valitettavasti tämän planeetan olemuksesta, sen pinnasta ja atmosfääristä tiedetään liian vähän."

Marsin ohut atmosfääri vaikeutti laskua, sillä kapselin kulkunopeutta oli hidastutettava. Siinä tarvitaan tehokasta jarrutusmenetelmää. Marsissa noin 200 mailin tuntinopeudella usein puhaltava tuuli aiheutti toisen vaikeuden.

"Ensimmäisessä vaiheessa Marsin atmosfääriin tullut alus lentää 20 kertaa ääntä nopeammin. Siinä nopeudessa tarvitaan voimakkaita koneita ja suuria polttoaine-reservejä.

Sitten kun kapselin kulku hidastutettiin riittävästi, käynnistettiin erikoislaitteet, joilla vedettiin ulos pieni, tasapainottava laskuvarjostin, mitä seurasi päälaskuvarjon avaaminen.

"Lasku Marsin pinnalle tapahtui pehmeästi (smoothly) tiedoitti Tass. Samalla selostettiin, että osa Marsiin laskeneen kapselin laitteistosta on valmistettu Ranskassa.

VIIME TIEDOT

Vancouver. — Torstaiaamuna julkaistujen tietojen mukaan vancouverilaiset saivat keskiviikkona lunta vähän enemmän kuin omiksi tarpeiksi. Kaupungin lentokentälle ilmoitettiin tulleen vuorokauden aikana lunta peräti 11 tuumaa — enemmän kuin koskaan ennen tähän aikaan vuodesta.

Toronto. — Ontarion maakuntahallituksen rahaministeri Darcy McKeoughin johdolla toiminut työkomitea ehdottaa, että Ontarion pitäisi omaksua talousohjelmansa perustaksi "lievän canadalais-nationalismin", mitä hyvänsä sillä tarkoitetaankin. Komitean 52 sivua käsittävässä raportissa väitetään, että "radikaliset menetelmät teollisuuksien canadalaistuttamiseksi nopeassa tempossa tulisivat epäonnistumaan pääasiassa siksi kun ne tulisivat nostattamaan pelkoa ja epävarmuuden tunnetta sekä mahdollisesti pääomasijoituksen kriisin". Raportissa esitetään kaksi vaihtoehtoa: joko jatketaan (pääomasijoituksessa) nykyistä avoimen oven ohjelmaa, tai ryhdytään toteuttamaan lievää canadalaista nationalismia.

Toronto. — Canadan dollarin arvo pörssien sulkemisajalla oli keskiviikkona 100.03 Yhdysvaltain dollariin verraten. Korkeimmillaan ollessaan Canadan dollari oli keskiviikkona 100.06. Canadan dollarin nousuun Yhdysvaltain dollariin verraten vaikutti kansainvälisten finanssimarkkinain kova paino USA:n dollarin arvon laskemiseksi.

Ottawa. — Konservatiivipuolueen — Progressive Conservative Associationin — kansalliseksi presidentiksi valittiin tiistaina nuoruusvuosinaan (opiskelijana) vähän aikaa CCF:n jäsenenä ollut, mutta sen jälkeen miljoona omaisuuksia kahminut londonilainen rakennusurakoitsija, 45-vuotias Jeune Matthews. Hänen vastaehdokkaanaan oli calgarylainen lakimies Roy Deyell.

TORONTON RAKENNUSALALLA 18% TYÖTTÖMYYS

Toronto. — Suur-Toronton rakennusalan ammattiyhdistysten suorittaman tutkimuksen perusteella on todettu, että 18 prosenttia kaupungin 25,000 rakennusalan työläisestä — omakotien rakennusalalla työskentelevät pois laskusta jättäen — on nyt työttömänä.

Kaupallisella, teollisella ja kerrostalon alalla työskentelevistä rakennustyöläisistä on nyt 4,569 työttömänä, selitetään pormestari William Dennisonin toimesta järjestetyn työkomitean raportissa.

Eri alojen työttömyysprosentti vaihtelee kuudesta prosentista asbestialalla 30:een prosenttiin putkityöalalla.

Kuten sanottu, yllämainittuihin työttömyystilastoihin ei lukeudu lainkaan ne rakennustyöläiset ,jotka työskentelevät yhden perheen omakotirakennuksilla.

Jos kansallinen työttömyys 6—9-prosentin välillä on aiheuttanut kriisiä muistuttavan tilanteen, "niin kuinka paljon vakavampi onkaan 18-prosenttinen työttömyys rakennusalalla" sanotaan tutkimusraportissa.

Tutkimuksen yhteydessä todettiin, että Suur-Torontossa on 946 putkialan miestä työttömänä. Heistä on noin 500 ottanut "matkustusluvan" siten, että he voivat etsiä työtä muualta, mukaanlukien Yhdysvalloista.

Raportin laatijat arvelevat, että useat näistä "muualta työtä etsivistä putkityöläisistä" voi jäädä tulematta takaisin Torontoon sitten kun, ja jos heidän palveluaan taas tarvittaisiin.

"Me odotamme kausiluontoista työttömyyttä", sanoi rakennusalan ammattiyhdistysneuvoston järjestäjä Alex Main, "mutta tämä työttömyystilanne ylittää paljon kausiluontoisuuden."

Rakennusalan sekatyöläisten unionin osasto No. 183:n jäsenistä on enemmistö työttömänä, kaikkiaan 1,100 miestä. Kirvesmiesten unionin työttömien luettelossa on 657 miestä jne.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: V. KENTALA
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

"Veriperjantai" ja sen jälkeen

Harvoin saavat ammattiyhdistysliikkeen päätökset ja suunnitelmat osakseen niin suurta huomiota joukkolevikin omaavissa sanomalehdissä, sekä televisiossa ja radiossa kuin sai Montrealissa viime viikolla pidetty CLC:n alaisen Quebec Federation of Laborin (QFL) joka toinen vuosi pidettävä, nyt viisi päivää kestänyt edustajakokous päätöksineen.

Ilman muuta on selvää, että tässä kokouksessa käsiteltiin työväenliikkeen edessä olevia peruskysymyksiä kokonaan eri tavalla kuin aikaisemmin.

Joukkolevikin omaavissa tiedonantolaitoksissa on kerta toisensa jälkeen korostettu, että ratkaisevana tekijänä siinä oli liiton presidentin Louis Labergen "radikalisoituminen". Kukaan ei voi kieltää sitä tosiasiaa, että mr Laberge on viimeaikoina ottanut pitkiä askeleita sosialistista maailmankatsomusta kohti. Mutta hänen asenteensa heijastaa todellisuudessa vain Quebecin työväenluokan heräämistä ja radikalisoitumista. Hän itse esitti edustajakokouksen päättäjäisistunnossa tämän asian seuraavasti:

"Ammattiyhdistysliike on nyt yhtenäisempi kuin koskaan ennen. Meidän edustajamme olivat radikaalisempia kuin aikaisemmissa edustajakokouksissa ja he siirtyivät paljon lähemmäksi toisia ammattiyhdistysliittoja."

MIKSI NÄIN?

Yhtenä merkkitapauksena Quebecin ammattiyhdistysliikkeen viimeaikaisessa kehityksessä on pidettävä La Press-lehden työläisten puolesta lokakuun 29 pnä järjestettyä joukkomielenosoitusta mihin osallistui 12,000 työläistä. Tässä mielenosoituksessa protestoitiin myös Montrealin pormestarin edesottamisia kansalaisvapauksien rajoittamiseksi. Siinä rauhallisesti alkaneessa mielenosoituksessa sai astma-kohtauksen uhrina surmansa eräs raskaana ollut nuori äiti ja 340 muuta loukkaantui poliisien väkivaltaisen käyttäytymisen johdosta. Mielenosoitukseen osallistunut ja kulkueen edessä marssinut QFL:n presidentti Laberge leimasi lokakuun 29 pn tapahtuman "veri-perjantaiksi" ja hän sanoi:

"Drapeaun (pormestari Jean Drapeaun) poliisien eläimellinen raakuus opetti meille läksyn. Drapeaun hitleriläinen gestapo murskasi meidän päitämme ja sai meidät järkiintymään . . . Ensimmäisen kerran QFL ottaa johtoaseman. Mutta vielä tärkeämpää on se, että sorto on kehittänyt lujat siteet, yhtenäisyyden, mitä ei koskaan saada painetuksi alas. Me — CNTU, QTC ja QFL — olemme yhtenäisinä. QFL ei tule koskaan enää olemaan yksin . . ."

TÄRKEITÄ RATKAISUJA

Ylläesitettyä taustaa vasten on ehkä helpommin ymmärrettävissä se, mitä todella tapahtui viime viikolla QFL:n edustajakokouksessa, missä päätettiin lyhyesti sanoen muodostaa Maakunnan ammattiyhdistysliikkeen "pysyvä yhteisrintama" ja toisaalta ryhtyä kannattamaan ranskalaisen Canadan "itsemääräämisoikeutta, eroamiseen asti, jos quebecilaiset sitä haluavat", kuten päätöslauselmassa sanotaan.

Tällainen yhteisrintama edustaisi yli 500,000 järjestynyttä työläistä. Maakunnan neljä ammattiyhdistyskeskusta kokoontuu viikon kuluttua (14 pnä) keskustelemaan tämän yhteisrintaman olemuksesta, rahoittamisesta ja muista asioista. Quebecin työväenliiton lisäksi, mikä edustaa 225,000 työläistä, kokoukseen tulee edustajat 225,000 jäsentä edustavasta Confederation of National Trades Unionsista, 70,000 jäsentä edustavasta opettajain yhdistyksestä (QTC) ja 45,000 jäsentä edustavasta katolisesta farmarien unionista (CFU).

Toisena tärkeänä ratkaisuna tässä QFL:n edustajakokouksessa oli päätös kansallisuuskysymyksestä. Tässä yhteydessä on Suuren rahan tiedonantovälineet kiirehtineet leimaamaan "separatismiksi" sen kun edustajakokous päätti ryhtyä kannattamaan Quebecin itsemääräämisoikeutta, sisältyen siihen muusta Canadasta eroaminen, jos quebecilaiset sitä haluavat.

Tosiasia tietenkin on, että "itsemääräämisoikeuden" puolesta hyväksytty päätöslauselma on vallan jotakin muuta kuin "separatismin" puolesta tehty päätös. Toinen tosiasia on, että esimerkiksi QFL:n presidentti mr Laberge sanoi useampaan kertaan, että hän ei ole separatisti. Toisaalta on tietenkin myönnettävä, että QFL:n kokouksessa oli tätä päätöslauselmaa hyväksymässä myös separatistista liikettä kannattavia yksilöitä, kuten kokouksessa oli, vaikka suhteellisen pieni määrä, niitäkin, jotka haluavat liittovaltion yhteydessä pysymistä.

Kokouksen suuri enemmistö kannatti kuitenkin hyväksyttyä päätöslauselmaa, missä järjestö julistautui Quebecin itsemääräämisoikeuden kannattajaksi seuraavin sanoin:

"Päätettäköön, että QFL antaa kannatuksensa periaatteelle, että Quebecilla on täydellinen oikeus itsemääräämisoikeuteen, lukeutuen siihen itsenäisen valtiomuodon julistaminen, sillä varauksella, että tämän kehityksen pitää tapahtua työväenluokkien tarpeiden ja tavoitteiden pohjalla."

Itsemääräämisoikeus — mitä esimerkiksi Canadan kommunistinen puolue, NDP:n vasemmistolainen waffle-ryhmä ja muut edistykselliset voimat ovat jo ennen kannattaneet — ei luonnollisestikaan tarkoita ilman muuta Quebecin eroamista liittovaltiosta, sillä itsemääräämisoikeuden perusteella Quebecilla on myös oikeus liittyä ja olla liittovaltiossa. Selkeimmin ja tieteellisesti pätevämmin selitettynä itsemääräämisoikeudella tarkoitetaan sitä, että jos esim. ranskalaisella Canadalla on itsemääräämisoikeus eroamiseen asti, silloin se (ranskalainen Canada) voi tasavertaisena kumppanina neuvotella englantilaisen Canadan kanssa liittovaltion olemuksesta (perustuslaista) niin, että kumpikin kansa tuntee olevansa tasaarvoisena kumppanina yhteisen liittovaltion jäsenenä.

Ja pitäen mielessä sitä, että separatismi ei auta sen paremmin Quebecin kuin muunkaan Canadan asemaa, ranskalaisen Canadan itsemääräämisoikeutta vaativat voimat ovat myös niitä, jotka vaativat maan perustuslakiin sellaista muutosta, että kumpikin kansa voi vapaaehtoisesti, tasa-arvoisen kumppanuuden perusteella olla samassa liittovaltio-kodissa.

Sivumennen sanoen, yhä lisääntyvä määrä canadalaisia — mukaanlukien lehtemme Vapaus — on tullut ja tulee siihen johtopäätökseen, että Canadan liittovaltion säilyttämiselle on välttämätöntä mahdollisimman täydellisen itsemääräämisoikeuden myöntäminen tasa-arvoisena kumppanina olevalle ranskalaiselle Canadalle.

Separatistien parhaita liittokumppaneita ja avustajia ovat taas ne jotka lyhytnäköisyydessään tai luokkaetujensa sokaisemana kieltäytyvät tunnustamasta ranskalaiselle Canadan oikeutettuja vaatimuksia ja tekemästä tarpeellisia uudistuksia vallitsevien epäkohtien korjaamiseksi.

Britannian kuningasperheelle ehdotetaan noin 100-prosenttista palkankorotusta

Lontoo. — Eräs parlamenttivaliokunta esitti torstaina ehdotuksen, jonka mukaan kuningatar Elizabeth tulee saamaan yli 100-prosenttisen palkankorotuksen, eli kaikkiaan $2,500,000 vuodessa.

Rahaministeri Anthony Barberin johtama "kaikkia puolueita" edustava komitea ehdottaa, että kuningattaren palkka korotetaan 1,187,000 dollarista 2,450,000 dollariin vuodessa.

Sen lisäksi ehdotetaan melkoisia korotuksia prinssi Philipille, kuningattaren äidille ja kuningasperheen muille jäsenille. Kuningattaren äidin vuosipalkka nousee 175,000 dollarista 237,500 dollariin vuodessa, prinssi Philipin 100,000 dollarista 162,000 dollariin, prinsessa Annen 15,000 dollarista 51,500 dollariin ja prinsessa Margaretin 37,000 dollarista 87,500 dollariin. Valtio ei maksa mitään palkkaa prinssi Charlesille joka saa tulonsa Duchy of Cornwallin pesästä.

Kuningasperheen palkankorotustarpeen esitti alunperin prinssi Philip erään yhdysvaltalaisen televisiohaastattelun yhteydessä noin vuosi sitten. Hän sanoi silloin että vuonna 1951 määritellyt kuningattaren tulot ovat riittämättömät, ja että heidän on "ehkä muutettava pois Buckingham palatsista".

"Melkoisia säästöjä on tehty", selitti prinssi Philip mainitun televisio-ohjelman yhteydessä. Esimerkiksi "meillä oli pieni huvipursi, jonka meidän oli myytävä ja minun pitää pian luopua polo-pelistä jne."

Yksi komitean jäsen työväenpuolueen vasemmistoon lukeutuva parlamenttijäsen, William Hamilton, esitti palkankorotusasiasta eriävän mielipiteen suositellen, että kuningattaren palkka laskettaisiin 250,000 dollariin vuodessa, ja että kuningattaren äidin tulo laskettaisiin entisten pääministerien eläkemaksujen tasolle.

Tätä yhtä poikkeusta lukuunottamatta komitea oli kuitenkin sitä mieltä, että kuningasperhe tarvitsee nyt tällaisen palkankorotuksen.

Tyypillisenä esimerkkeinä kuningashuoneen menoista viime viime vuonna esitettiin seuraavat menoerät:

— Ruokalasku $110,000.
— Viinikellarien täydentäminen $30,000.
— Puutarhajuhlat $61,005 (verrattuna $14,995 menoerään v. 1952).

Samalla selitettiin, että kuningattarella on kirjeenvaihtonsa hoitamisesta ja asiakirjojen allekirjoittamisesta niin paljon työtä ettei hänellä ole päivänkään lepoa.

KIRJEITÄ

Tässä osastossa julkaistavien kirjoitusten ei tarvitse välttämättä edustaa lehtemme omaksumaa kantaa käsiteltävänä olevasta asiasta. Kirjeen lähettäjät voivat käyttää harkintansa mukaan joko omaa nimeään tai nimimerkkiään. Nimettömiä kirjeitä ei julkaista.

Lääkärit sanovat kaikkia akateemista oppiarvoa vailla olevia ihmisten parantajia "puoskareiksi". Siis suuri ranskalainen sepän poika Pasteur, joka keksi hänen nimellensä omistetun menetelmän viinien ja maidon äkillisen happanemisen estämiseksi oli kaiketi puoskari sillä hänkään ei ollut lääkäri.

Tuli tässä mieleeni eräästä suomalaisesta julkaisusta lukemani, että jollakin sorsakoskelaisella on oma "syöpälääkkeensä". Kyseinen julkaisu oli lähettänyt kirjeenvaihtajansa ja valokuvaajansa ikuistamaan sellaisia henkilöitä, jotka on tuominnut muuttamaan majaa aivan muutaman kuukauden kuluessa, mutta ovat mainitun lähteen mukaan nyt paremmassa kunnossa kuin pitkään aikaan, ovat lihoneet ja tuntevat itsensä terveiksi. Niinpä päätti allekirjoittanut kokeilla, että onko se konsti muussakin vatsaviassa. Siten aloin nauttia viinaa, jota en ole ennen tehnyt, tosin vain lääkkeellisesti ja 15 vuotta minua kiusannut vaiva on hävinnyt. Sorsakoskelaisen lääkeresepti on: viinaa puoli litraa, siihen 1 ruokalusikallinen suolaa, mikä on liuotettu lämpimään veteen, ja sitä "lääkettä" sitten ruokalusikallinen päivässä. Eräs etelä-ontariolainen ystäväni on luvannut kokeilla sitä, mutta en tiedä, onko hän niin menetellyt. — Katti, Soo, Ontario.

("Jos viina, terva ja sauna ei auta, niin tauti on kuolemaksi", on vanha suomalainen sananparsi. — Toimituksen huomautus.)

Pitkän matkan sukellusveneohjuksia USAlle

Washington. — Yhdysvaltain puolustusministeriö päätti kuun alussa hankkia uudentyyppisiä sukellusveneistä ammuttavia ohjuksia, joiden kantomatka on 10,000 kilometriä.

Ministeriö allekirjoitti 25 miljoonan dollarin sopimuksen Lockheed-yhtiön kanssa. Järjestelmästä ryhdytään todennäköisesti käyttämään lyhennettä ULMS (Underwater Long-range Missile System.

Yhdysvaltain armeija tilasi nyt ensimmäisen kerran näitä ohjuksia, joiden kantomatka on yli kaksinkertainen verrattuna käytössä oleviin Poseidon-monikärkiohjuksiin.

Laivaston edustaja tähdensi näiden ohjusten etuna olevan nimenomaan pitkä kantomatka, joka myös pienentää niitä kuljettavan sukellusveneen havaitsemismahdollisuuksia.

Sukellusveneestä ammuttava pitkän matkan ohjus on ollut etusijalla Pentagonin suunnitteluohjelmassa jo yli kaksi vuotta. Suunnitelmaan saattaa kuulua myös uudentyyppisen sukellusveneen kehittäminen. Laivaston suunnittelijat tutkivat kuitenkin tällä hetkellä mahdollisuuksia sijoittaa ULMS-ohjuksia valmiina oleviin Poseidon-ohjuksia kuljettaviin sukellusveneisiin.

Sotilastarkkailijat huomauttavat, että Yhdysvaltain päätös hankkia näitä uusia ohjuksia saattaa vaikuttaa Wienissä käynnissä oleviin Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välisiin strategisten aseiden rajoittamisneuvotteluihin (Salt). Yhdysvallat on painostanut Neuvostoliittoa sisällyttämään sukellusveneet yleissopimukseen jolla rajoitettaisiin hyökkäysaseita yleensä.

ULMS-järjestelmään on suunniteltu kuuluvaksi 25 sukellusvenettä, joiden kokonaiskustannukset ohjuksineen olisivat noin 15 miljardia dollaria.

Suomalaisia patenttileluja kopioitu USA:ssa

Suomalaiset lelusuunnittelijat Pekka Korpijaakko ja Jorma Vennola suunnittelivat vuonna 1968 pedagogisten lelujen sarjan, joka mm. Yhdysvalloissa on saavuttanut suurta suosiota. Sarja on myös palkittu Tanskan Leluneuvoston palkinnolla 1969 ns. Jeppe-palkinnolla sekä Saksassa 1971 Exempla-hopeamitalilla pedagogisten ja kehitysvammaisten lasten tarpeiden tyydyttämisen ansiosta. Lelujen suosiota osoittaa kuitenkin myös se, että ne on nyt kopioitu ja valmistettu muovisina huolimatta siitä, että niiden turvana on Yhdysvalloissa sekä kolmessa muussakin maassa myönnetty patentti.

Suomalaisen valmistajan, aarikka-korun edustajat pelkäävät, että kopioijat ovat uskaltautuneet tällaiseen kilpailumuotoon luottaen siihen, ettei kaukana Suomessa olevalla patentin haltijalla ole käytännöllisiä mahdollisuuksia puolustaa patenttejaan oikeudessa tai että heillä ei siihen olisi varaa. Yhdysvalloissa maksaa pelkkä oikeusjutun nostaminen noin $2,000 ja itse oikeudenkäyntikulut voivat nousta useisiin kymmeniin tuhansiin dollareihin.

Tekaistu syyte Shirley Sutherlandia vastaan peruutettiin

Los Angeles. — Syytös salavehkeilystä ja käsikranaattien hallussapidosta Shirley Jean Sutherlandia, näyttelijä Donald Sutherlandin entistä vaimoa vastaan peruutettiin viime viikolla. Samanlainen syytös Donald Freedia vastaan peruutettiin samalla kertaa. Mrs Sutherland on NDP:n entisen kansallisen johtajan T. C. Douglasin 37-vuotias tytär.

Syyttäjä Dennis Kinnard ilmoitti, että syytökset peruutetaan heitä vastaan "oikeuden etujen vuoksi", antamatta sen parempaa selitystä.

Aikaisemmin syytettiin, että nämä henkilöt olivat ostaneet eräältä poliisi-asiamieheltä käsikranaatteja v. 1969 annettavaksi Mustat Pantterit puolueelle. Sen jälkeen on osoitettu, että tämä poliisiagentti sijoitti näitä käsikranaatteja mrs Sutherlandin asuntoon viimeksimainitun tietämättä asiasta mitään ja yrittäen saada siten tekosyytteen uskottavaksi.

PÄÄMINISTERILLE SANOTTU, ÄLKÄÄ ANTAUTUKO YHDYSVALLOISSA

Toronto. — Lehtikirjoitusten mukaan Canadan—Yhdysvaltain autosopimukseen harkitaan muutoksia Teidän valmistautuessanne vierailumatkalle presidentti Nixonin luo. Samoin kerrotaan mr Druryn äkkiä saaneen tietää "salaisista" sopimuksista puolustustuotanto-jakoa koskevan sopimuksen kohdalta, selittäen, että sekin asia tulee keskusteltavaksi presidentin kanssa, sanotaan Canadan kommunistisen puolueen johtajan Wm Kashtanin pääministeri Trudeaulle viime torstaina lähettämässä sähkeessä.

Kysyä pitää, onko kysymys todellisista vaiko oletetuista sopimuksista pohjan luomiseksi perääntymiselle USAn painostuksen edessä.

Mr. Druryn huomautukset ulkoministeri Sharpin lausunnon jälkeen viittaavat siihen, että Teidän hallituksessanne on jäseniä jotka toivovat, että Washingtoniin mentyämme Te ette puolustaisi Canadan todellisia etuja, vaan mieluimminkin USA:n imperialismin pyrkimyksiä.

Me emme usko Canadan etujen mukaiseksi sitä että autetaan Yhdysvaltoja maksutasevajauksen poistamiseksi aiheuttamalla sellaisen pulman ja lisää työttömyyttä Canadalle. Jos Yhdysvaltain hallitus todella haluaa vapautua maksutasevajauksestaan ja lujittaa dollariaan, ratkaisumahdollisuuksia on olemassa. Niihin sisältyy Indokiinan sodan lopettaminen, sotilastukiasemien purkaminen eri puolilla maailmaa, varustelumenojen pienentäminen, maailman poliisina esiintymisestä luopuminen.

Autosopimuksen turvaklausulien poistaminen ja puolustus-tuotanto jakosopimuksen huonontaminen ei lopeta Yhdysvaltain dollarikriisiä eikä sen maksutasevajausta. Kaikki mihin sellaisilla toimenpiteillä ajaudutaan on se, että Canadan itsemääräämisoikeus heikkenee ja entuudestaan korkea työttömyystilanne pahenee yhä.

Me ehdotamme kunnioittaen teidän hallituksellenne herra pääministeri, älkää antautuko Yhdysvaltain painostuksen edessä. Canadalaiset odottavat että seisotte lujana maamme todellisten etujen puolesta ja sanotte ei autosopimuksen suojaklausulien poistamiselle ja ns. puolustustuotannon sopimuksen huonontamiseen sekä mannermaiseen voimaohjelmaan ja Canadan dollarin uuteen revalvointiin.

Yhdysvaltain painostuksesta johtuva antautuminen olisi tuhoisa teko Canadan suvereenisuudelle, teollistuttamiselle ja työllisyydelle.

"KETÄ KIINA AUTTAA" KYSYY DAILY WORLD

New York. — Yhdysvaltain hallituksen vastalauseet Neuvostoliiton ehdottamaa maailman aseistariisuntakonferenssin järjestämistä vastaan eivät herätä ihmetystä. USA:n hallitushan edustaa Yhdysvaltain monopolipääomaa ja niin tavallisten kuin ydinaseidenkin valmistus on välttämätön osa USA:n imperialismin kamppailua maailman herruudesta, kirjoittaa Daily World.

YK:ssa olevan Kiinan kansantasavallan edustajan liittyminen tähän oppositioon voi osoittautua joillekin odottamattomaksi, jatkaa lehti. Ketä Kiinan YK-lähettiläs Huang Hua auttaa oppositiollaan Neuvostoliiton ehdotuksen suhteen?

Ei tietenkään omaa kansaansa joka tarvitsee kipeästi kaikki varansa, jotka se suinkin pystyy hankkimaan elintasonsa kohottamiseen ja päästäkseen pois siitä hetteiköstä, johon se joutui monivuosisataisen imperialistisen ja feodaalisen ikeen alla. Huang Hua ei auta myöskään kehitysmaita, jotka aivan samoin pyrkivät varustelukulujen poistamiseen ja tarvitsevat nykyään asevarustelukilvassa kiinni olevia varoja ja teknisiä asiantuntijoita muualla.

Huang Hua ei auta myöskään Yhdysvaltain kansaa, joka näkee sosiaaliohjelmien romuuttuvan samaan aikaan kun miljardeja dollareita myönnetään Vietnamin sotaan ja Pentagonin budjettiin. Ja tietystihän Huang Hua ei auta sosialistisen yhteisön kansoja, jotka jo kauan sitten piirsivät tunnuksiinsa sanan rauha.

Ketä sitten tämä YK:ssa esitetty kiinalais-yhdysvaltalainen duetto palvelee, kysyy Daily World.

APUA NARKOMAANEILLE

Chicagolainen tri Charles Schuster pitää vaarallisena narkomaanien hoitamista laitoksissa. Sen sijaan heitä pitäisi hoitaa normaaleissa oloissa, sillä juuri päivittäin eteen tulevat kiusaukset heidän tulisi oppia voittamaan, ja parhaiten se onnistuu jos he elävät näiden kiusausten keskellä. Muut kuin psyykkiset vaikeudet, jotka saattavat aiheuttaa uudelleen lankeamisen, voidaan suurimmaksi osaksi hoidon aikana välttää.

PÄIVÄN PAKINA

PASTORI SUOKONAUTION PUHEESTA

Rajoitetun tilan vuoksi haluamme aluksi vain liittyä lehtemme jo aiemmin esittämään lausuntoon, että pastori Markku Suokonaution Suomen itsenäisyysjuhlassa Sampo-haalilla viime sunnuntaina pitämä rauhanasiaa ja täkäläisten maanmiestemme yhteistoimintaa (ainakin itsenäisyyspäivän vietossa) puolustava puhe on sekä "mielenkiintoinen" että "tervehdittävä".

Sellaisten puheitten perusteella päästään "sisutteluasemista" "keskusteluasenteisiin" — ja se on hyvä askel eteenpäin.

Mikäli on puhe lehtemme asenteista täkäläisten maanmiestemme yhteisesti viettämiin Suomen itsenäisyysjuhliin, me haluamme viitata vain Edwin Suksen puheen (julkaistu myös tiistaina) tätä asiaa käsittelevään kohtaan. Mikäli joku haluaa asettaa lehtemme kannan "koetukselle", hänelle me sanomme: "Kokeilkaa meitä." Ainoa mitä siinä yhteydessä toivomme, ei vaan vaadimme, on se, että esim. ne yhteiset itsenäisyysjuhlat järjestetään ja viedään läpi demokraattisesti [illegible].

Jättäen rajoitetun tilan vuoksi pastori Suokonaution puheen myönteiset seikat aikaisemmin esitettyjen lausuntojen varaan, mielestämme täytyy rehellisyyden pelin sääntöjä toteuttaen puhua myös niistä seikoista, joiden vuoksi lehtemme "ei voinut eikä halunnut" kaikkia yksityiskohtia allekirjoittaa.

Puhuja esitti perustavanlaatuisen olevan toteamuksen siitä, että "ennen valkoiseksi värjätyt historiankirjat ovat muuttumassa". Tässä hän [illegible] tosin lievemmin sanoin kirjailija Linnan määrittelyä "valkoisesta valheesta" (että Suomen kansalaissota vuonna 1918 oli muka "vapaussota").

Mutta pastori Suokonautio ei kuitenkaan mene asiassa niin pitkälle kuin Linna. Hänen puheensa osoittaa tältä kohdin, että se "valkoiseksi värjätty" historian tulkinta on vaikuttanut sittenkin vaikka hän rehellisyyden nimissä haluaa siitä ilmeisesti vapautua.

"Valkoinen valhe" (käytämme tätä sanontaa siksi kun se lyhykäisyydessään tulkitsee asiaa paremmin kuin mikään muu, emmekä suinkaan ilkeämielisessä tarkoituksessa) on verrattavissa naisen raskaudentilaan. Nainen on joko raskaana, tai hän ei ole. "Vähän raskaana" ei nainen voi olla.

Samoin on laita "Valkoisen valheen" kanssa. Me joko hylkäämme sen tai olemme sen orjana. Emme voi esim. sanoa hylkäävämme "valkoista valhetta" ja samalla käyttää hyväksi siihen perustuvia väitöksiä.

Kun pastori Suokonautio sanoo, että "ennen valkoiseksi värjätyt historiankirjat on muuttumassa" ja lisää sitten, että "suurin osa punaisista oli yhtä isänmaallisia kuin valkoisetkin" niin hän jatkaa tietäen tai tietämättään "valkoiseksi värjättyä" historianselittelyä.

Kaikki asiakirjat ja koko Suomen vanhan työväenpuolueen historia osoittavat, että työväenliike oli Suomen itsenäisyyttä puolustamassa ja vaatimassa uskollisemmin kuin mikään muu ryhmittymä. Myös tiedetään, että kun "valkoiset" saivat aikaisemmin jo itsenäistyneessä Suomessa Saksan asevoimien tuella voiton "punaisista", se oli johtaa saksalaisen kuninkaan tuontiin ja siis Suomen itsenäisyyden menetykseen. Vain vissit historialliset tapahtumat pelastivat Suomen itsenäisyyden siinä vaiheessa. Mitään tällaista todistettavaa syytöstä ei voida työväenluokkaa vastaan esittää.

Jos siis halutaan tässä yhteydessä "varauksia" käyttää, silloin on totuudesta kiinni pidettäessä todettava, että suuri osa valkoisista oli yhtä isänmaallisia kuin punaisetkin".

Jos tätä historiallista totuutta ei haluta sanoa loppuun asti, niin vähin mitä on vaadittava on se, että "punaisten" kohdalta lakataan vatkaamasta "valkoiseen valheeseen" perustuvaa parjausta.

Kun sanotaan, kuten pastori Suokonautio rehellisyyteen pyrkivänä miehenä toteaa, että "punaisten" "sisäpoliittinen näky oli vain toisenlainen" — silloin on totuudella väkivaltaa tekemistä se kun samassa hengenvedossa vihjataan, että tämä sisäpoliittinen näky olisi muka epäisänmaallisuutta!

Lopuksi vielä sana tai kaksi siitä "talvisodan" aikaisesta yhtenäisyydestä ja suomalaisten kieltämättömän hyvistä sotilaallisista suorituksista.

Mitä se todistaa? Talvisodan päätyttyä nousi kuin sieniä sateen jälkeen Suomi—Neuvostoliiton ystävyysseuran osastoja, vaikka olisi luullut, että sodan aiheuttama katkeroituneisuus olisi nostattanut "vihanlietsojain" seuroja.

Kun Suokonautio sanoo, että "talvisodassa" taisteli "punikit" ja "lahtarit" rinta rinnan yhteistä vihollista vastaan, niin eikö samaa voida sanoa myös Natsi-Saksan armeijasta? Siellä myös oli Saksan punaiset ja valkoiset taistelussa 'yhteistä vihollista vastaan" eikä suinkaan vallan huonolla menestyksellä sodan alkupuolella. Se ei kuitenkaan muuta toiseksi Hitlerin Saksan sotaohjelman rikollista luonnetta koko ihmiskuntaa vastaan.

Sitä paitsi, sodalla on oma julma lakinsa. Siellä on tapettava tai tultava tapetuksi — jos ei vihollisen toimesta niin nopeasti ja peruuttamattomasti toimivien "kenttäoikeuksien" toimesta.

"Yksimielisyyttä" on saatu muissakin tilaisuuksissa — esimerkiksi Chamberlain Mynchenin petoksen puolesta, jota ei kukaan enää kunnioita. Sellainen keinotekoinen "yksimielisyys" on vain väliaikaista kuten on Suomenkin tapahtumat osoittaneet.

Suomen kansan osalta on muistettava, että koko sotaa edeltäneen ajan Suomessa oli kielletty rauhanpuolustajain siis myös kommunistien toiminta. Valtapiirit, ne jotka ovat yksin vastuussa myös sotiin ajautumisesta, ovat vastuussa siitä, että tämä kansanvaltainen vapaus kiellettiin osalta suomalaisista ja samalla kertaa myös siitä, että koko Suomen kansalta kiellettiin oikeus kuulla, mitä on rauhan puolustajilla sanottavaa ja siis oikeus itse päättää asenteistaan sotaa ja rauhaa koskeviin kysymyksiin.

Lyhyesti sanoen: Kun pastori Suokonautio myöntää että sodat aiheuttavat vain pelkkää vahinkoa, silloin olisi johdonmukaista tunnustaa, että sotiin johtanut ohjelma ei voinut muuta kuin aiheuttaa vahinkoa ja kärsimyksiä Suomen kansalle.

Sitä "talvisodan" suurta yhtenäisyyttä ja hurraa-huutojen ankaruutta on tyrkytetty jo niin paljon että sitä ei voi kukaan ajatteleva ihminen sellaisenaan hyväksyä. Se ei ole oikein kaukana sotaa edeltäneestä kiihkoilusta, että yksi suomalainen vastaa kymmentä "ryssää" — josta oli niin tuhoisat seuraukset.

Tällaisia ovat osittain ne yksityiskohdat, joita allekirjoittanut sen paremmin kuin Vapauslehtikään ei voi eikä halua allekirjoittaa. Ne heikentävät tietenkin Suokonaution muuten rauhantahtoista ja yhtenäisyyshenkistä puhetta, mitä me sydämellisesti tervehdimme.

— Känsäkoura.

REIMA VIRTANEN TUL:n PARAS TÄNÄ VUONNA

Ari Salin oli hänen vakavin kilpailijansa; Pirkko Apponen naisista paras

Helsinki. — Pronssimitalin Madridin Euroopan mestaruuskehästä hakenut Reima Virtanen, 24, valittiin Työväen Urheiluliiton tämän vuoden parhaaksi urheilijaksi jouluk. 1 pnä Helsingissä.

EM-kisojen loppukilpailussa 400 m:n aitakierroksen juossut Ari Salin oli Reiman vakavin kilpailija TUL:n toimitsijoiden ja työväenlehtien urheilutoimittajien tekemässä valinnassa.

Kiistatta TUL:n parhaaksi naisurheilijaksi valittiin kaksi PM-hopeaa uinut Pirkko Apponen.

Valintaperusteita oli nyt kolme: 1) urheilusaavutusten kansainvälinen arvo, 2) menestyminen kotimaisissa arvokilpailuissa ja saavutetut ennätykset, 3) osallistuminen TUL:n ja muiden työväenjärjestöjen toimintaan sekä muut kansalaisansiot.

Suomen paras lentopallojoukkue Kajastus, Suomen paras vesipallojoukkue Kuhat ja Suomen paras naisten lentopallojoukkue Elite nimettiin TUL:n kolmeksi parhaaksi joukkueeksi.

Valmentajatunnuksen saivat Reima Virtasen valmentaja Antero Ylikokkare, Tampereen Sisun ja Lasse Laineen voimisteluvalmentaja Martti Mansikka ja Pispalan Tarmon koripallovalmentaja Raimo Lammi.

— On eroa uida TUL:n seurassa. Kun olen syntynyt työläisperheeseen, niin on itsestään selvää, että olen mennyt työläisurheiluseuraan enkä porvariseuraan, sanoo Pirkko Apponen, joka nyt valittiin kolmannen kerran TUL:n parhaaksi naisurheilijaksi.

Pirkko liittyi pikkutyttönä Jyväskylän Veikkoihin, jossa hän omien sanojensa mukaan vain vähän hiihteli ja juoksenteli. 10—11-vuotiaana Pirkko kiinnostui uinnista, liittyi Jyväskylän Saukkoihin ja nyt on kulunut seitsemän vuotta uintia harrastaessa.

Ja harrastaminen ei olekaan ollut aivan tuloksetonta. Tämän vuoden parhaat saavutukset ovat PM-hopea 100 metrin sekaviestissä ja 4x100 metrin sekaviestissä. Sekä kesä- että hallikisoissa Pirkko vei Suomen mestaruudet naisten 100 ja 200 metrin selkäuinnissa.

YHDEKSÄN SUOMEN MESTARUUTTA

Kaiken kaikkiaan on 18-vuotias Pirkko ehtinyt hankkia itselleen yhdeksän naisten Suomen mestaruutta ja 14—15 nuorten mestaruutta. Lisäksi tulevat lukuisat TUL:n mestaruudet.

DDR:n GRIMMER HIIHTÄNEE KAIKKI MATKAT SAPPOROSSA

"Saksan ihmeeksi" voidaan hyvällä syyllä sanoa DDR:n nousua lyhyessä ajassa maailman johtavien urheilumaiden joukkoon.

DDR:n urheilullinen nousu jakaantuu melkoisen tasaisesti eri urheilulajien kesken. Hiihdossa sillä ei tosin vielä ole esitettävänään kaikkein korkeinta menestyksen arvomittaa, mutta v. 1970 hiihdon MM-kisoissa Pohjoismaat jäivät entisissä leipälajeissaan selvästikin DDR:n rinnalla toiseksi. Edellä oli vain Neuvostoliitto.

Päättyvän vuoden aikana DDR:n mieshiihtäjät osoittivat vieläkin varmempaa kuntoa kuin MM-kisoissa. Gerhard Grimmer varsinkin hiihti suurvoitosta toiseen ja hänet arvostettiinkin kauden parhaimmaksi hiihtäjäksi maailmassa.

Grimmer osallistuu uskottavasti Sapporossa kaikille matkoille, mutta se ei ole mikään salaisuus, että hän toivoo pääsevänsä 30 km:llä mitalimiesten joukkoon.

"Deutsches Sportecho" sanoo puolestaan: "Valmentajat joille on uskottu DDR:n talvikisajoukkueen valmentaminen, ovat vakuuttuneita siitä, että Sapporoon matkustaa kaikkien aikojen parhain DDR:n edustusjoukkue, ja se kykenee tasapäisesti kamppailemaan maailman parhaitten talviurheilumaitten kanssa."

Ajankohtainen monipuolinen ja arvokas JULKAISU

Joulu 1971

on ilmestynyt tyydyttämään kansalaistemme juhla-ajan lukemisen halua.

48 SIVUA HINTA $1.25

Se on runsaasti kuvitettu ja painettu hyvälle paperille.

SISÄLTÖ:

Joulusanoma
Rabbi Meir Kahane ja hänen JDL:nsa
Nuoruutta muistellen
Kaksi kulkijaa
Hankien ja hiekankin joulusta
Ei tanssittu nurkassa
Esimakua
Kaikki mullin mallin
Testamentti
Elon ehtoo
Diemin murha oli virhe — LBJ
Joulumuistoja
Muistojen murenia
Nykypäivän nuorten puolesta
Lisa
Terveisiä Hetalta
Naisten Viiri
Sotilaskarkuri
Musiikki
Uuden Chilen ensimmäinen vuosi
Ennen korkin aukaisua
Kun mummu oli nuori
Talven ilot
Niinkin voi käydä
Joulun arvoitus
Loputon tie
Halvatun äidin ja hänen lastensa jouluilo
Ensimmäinen jouluni Canadassa
Miksi "harmaa kenraali" on tullut avomieliseksi
Joulusaarna
"Vanhana se kaveri on tarpeen" arvelevat Kuhmon Maija ja Matti
Huumoria

Tätä Joulu-julkaisua on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai voi tilata suoraan osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

SUOMALAINEN AUTOKORJAAMO
EKO-GARAGE
382 Dawes Rd., Toronto 16, Ont.
(Ennen oli Cecil-Spadina murkkauksessa)
Puhelin 751-1227
ERKKI KONTUNEN

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
PUH. 485-2918
1695 Bayview Ave.
(Lähellä Eglintonia)
TORONTO, ONT.

Finn Home Bakery And Delicatessen
Raili ja Erik Sahlsberg, omistajat
Puh. 463-3331
281 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Valmistamme suomalaista ruoka- ja kahvileipää, liha- ja kaalipiirakoita, eri laatua täytekaakkuja. Myymme myös suomalaisia makkaroita, juustoja, sillejä ja makeisia sekä maksalaatikkoa, kaalikääryleitä, silli- ja perunasalaattia.

TILATKAA VAPAUS

ÄLÄ VÄLITÄ — anna Heynon välittää!
Soita 481-0001
ROLF HEYNO
REALTOR
2279 Yonge St. Suite 9, Toronto 12
Täysivaltainen suomalainen kiinteistövälittäjä
Toronto Real Estate Boardin jäsen

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta.
TALVI-AUKIOLOAJAT:
Maanantaista torstaihin klo 8—6, perjantaina 8—8, lauantaisin 8—5.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Joulu alkaa lähestyä ja sitä mukaan myös joulukiireet. Minun mielestäni me voisimme joulukiireistä vähentää korttien ostamisen ja lähettämisen, lähettämällä joulutervehdyksen lehtiemme välityksellä. Siitä olisi monipuolinen hyöty yksilöllle ja samalla myös lehdillemme.

Monella on varmaan pulma siitä, mitä ostaisi läheisimmille ja rakkaimmille omaisilleen joululahjaksi. Se on tietenkin jokaisen yksilön oma makuasia. Emmekö voisi kuitenkin olla yksimielisiä siinäkin suhteessa, että tekisimme ostoksemme niistä liikkeistä, jotka ilmoittavat meidän lehdissämme. Näitäkin liikkeitä on niin monta, että saamme niistä kaikki mitä tarvitsemme. Haluaisin erikoisesti mainita (koskee erikoisesti—torontolaisia) leipomomaito- ja ruokatavarakaupat. Niistähän saamme lahjoituksiakin erinäisiin tilaisuuksiimme. Kiitos niistä.

Samoin saunaliikkeistä. Esim. Sampo-sauna on ilmoittanut jatkuvasti tuotteitaan hyvällä menestyksellä, kuten oletan, joten ilmoitus ei ole mennyt hukkaan.

Pistäydyin, eräänä päivänä haastattelemassa uuden suomalaisen liikkeen — Design Products — edustajia. Omistajat tulivat hymyillen kysymään, että kuinka voisivat palvella minua. Pyysin pientä haastattelua lehdillemme näin joulun alla ja he suostuivat ilman muuta siihen.

— Kuinka on liikkeenne menestynyt vuoden aikana, kysyin aluksi.

— Erikoisen hyvin, ei ole moittimista, vastattiin.

— Onko lehti-ilmoituksista ollut vastaavaa hyötyä.

— On niin paljon, että olemme voineet laajentaa liikettämme.

Sain kysymyksiini useita muitakin vastauksia. Sitten he esittelivät tuotteitaan, kaikki suomalaisvalmistetta. Kyllä sieltä löytyi kaikkea mitä suomalaisessa kodissa tarvitaan. Mahdotonta on tässä kaikesta erikseen mainita. Uutuutena mainitaan kuitenkin suomalaiset sukset. Ne ovat kaiketi tervetulleita varsinkin pohjolan asukkaille ja yleensä urheilijoille. Heillä on sivumennen sanoen postipalvelukin ulkolähetyksiä varten. Toivotin hyvää menestystä edelleen.

* * *

Joulukuun 5 pnä olleen Finlandia kuoron konsertin jälkeen tulee Don haalilla vietettäväksi "Ikinuorten kerhon" pikkujoulu, mikä on jouluk. 16 pnä. En puhu siitä enempää, sillä sinne varataan yllätyksiäkin, kuten menetteliin jo viime vuonna. Mitään ikärajojakaan ei ole, sillä siellä on hauskaa kaikille.

* * *

Yrityksen järjestämä lasten joulujuhla on 19 pnä alkaen kello 3 ip. Sinne tulee luonnollisesti myös joulupukki. Joulupuuroakaan ei sovi unhoittaa, sillä sitä varataan kaikille.

* * *

Sitten tulee ne iloiset uudenvuoden vastaanottajaiset, joista ei tietenkään kukaan malta jäädä pois. Onhan siellä juhlittu jo kymmeniä vuosia; on tanssittu ja huviteltu niin mukavasti kuin hän menemmekin. Samoin nyt. Soiton alkaessa "kepit nurkkaan ja tansaimaan" meidän vanhempienkin kohdalta. Iloisin mielin uutta vuotta vastaanottamaan.

— K. K:nen.

Joulukuun tilaisuuksia Don haalilla

Toronto. — Joulupukkikin tulee. Ensiksi varttuneemmat nuoret, nimittäin Ikinuorten kerho järjestää pikku-joulujuhlansa torstaina, 16 pnä. Siellä on ohjelmaa, koristetut pöydät ja erikoinen iltapäivän kahvitarjoilu. Pukin säkkiin pyydetään jokaisen tuomaan pienen paketin ja näin ollen jokainen tulee saamaan muistolahjan tilaisuudesta.

* * *

Sunnuntaina 19 pnä, kello 2 ip. on pikkuväen juhla. Esitetään hauska elokuva, Pinocchio joka varmasti pikkuväkeä huvittaa. Kiirehtikää ilmoittamaan alle 12-vuotiaitten lasten ikä ja nimi komiteallle, joka varaa kaikille lahjan joulupukin kelkasta. Vanhemmat myöskin tervetuloa joulupuurolle ja iltapäiväkahville.

* * *

Uuden vuoden vastaanottotanssit ovat tietysti vuoden viimeisenä päivänä. Silloin taas tavataan Don haalilla iloisessa ystäväpiirissä. Tervetuloa Don haalin tilaisuuksiin. — ht.

Lennart Kivi:

Demokratiaa pitää laajentaa o-liikkeessä

Helsinki (KU) — Urheilumaailmassa kuohuu. Monet asiat ovat tänään ajankohtaisia. Presidentti Kekkosen sport tipuhe on pannut vedet liikkeelle.

KU:n urheilutoimitus esitti TUL:n varapuheenjohtajalle, dipl. ins. Lennart Kivelle yhdeksän kysymystä eräistä ajan kohtaisista aiheista.

TUL:n monissa luottamustoimissa vuosikymmenien ajan toiminut Lennart Kivi hoitaa urheilun johtotehtäviä sivuharrastuksenaan: hän hoitaa leipätyönään johtajan tehtäviä edistysmielisen osuuskauppaliikkeen pääpaikassa Kulutusosuuskuntien Keskusliitossa. Lennart Kivi on myös kansandemokraattien eduskuntaehdokkaana Helsingissä.

— Ehtiikö TUL:n varapuheenjohtaja itse harrastaa liikuntaa muualla kuin auton ratissa?

Tahtoo jäädä aamu- ja iltajumpan varaan talvisin, sillä tohtorisetä ei oikein näillä keleillä pidä lenkkeilyä suotavana. Kesällä mökkihommat antavat liikettä niveliin.

— Onko kuntoliikunta ja sen harrastaminen ristiriidassa huippu-urheilun kehittämisen kanssa Suomen oloissa.

Ei, päinvastoin.

— Olisiko Suomen tavoiteltava mitaleja, kultaa ja kunniaa suurkisoissa vaiko sijoitettava rahat toisin: uhrattava enemmän tavallisen kansan liikuntaedellytysten tai esim. ennalta ehkäisevän terveyshuollon lisäämiseen.

Molempiin, mutta oikeassa suhteessa. Tavallisen kansan liikuntaedellytykset olisi ensisijaisesti turvattava. Mutta kilpaurheilua tulee aina olemaan ja mielestäni niitä huippu-urheilulajeja, joissa meillä vielä kansainvälisessä katsannossa on mahdollisuuksia, tulisi myös tukea.

— Onko TUL:llä mahdollisuus tuottaa huipputuloksia ja jos niin missä lajeissa?

TUL:n mahdollisuudet huipputuloksiin nähden eivät koskaan ole olleet kovin suuret. Mutta historia osoittaa, että siitä huolimatta meillä on ollut hämmästyttävä määrä maailmanmestareita, olympiavoittajia, europpanmestareita jne. Näkisin, että mahdollisuuksia on esimerkiksi painissa, nyrkkeilyssä ja yleisurheilussa. Tosin kansainvälisen tason noustessa mahdollisuudet huipulle jatkuvasti kapenevat.

— Miten Suomen Olympiakomitea voitaisiin uudelleen järjestää oikeudenmukaisemmalle pohjalle. Onko TUL:n edustajien osanotolla tähän asti ollut merkitystä.

Kansainvälisen Olympiakomitean säännöt ovat kaiken pahan alku. Näin ollen olisi toteutettava myös sen demokratisointi, vaikkapa tasavallan presidentti Kekkosen ehdotuksen pohjalta. Ja eiköhän näissäkin asioissa kansallisella tasolla voitaisi demokratiaa laajentaa. Suomen OK on nyt erikoisliittovaltainen. Ennen oli TUL:n panos kuitenkin varsin merkittävä, nyt TUL:n kolme edustajaa ovat vain ns. erikoisjäsenyyden varassa. Vaikutusmahdollisuudet eivät siten ole kovin suuret.

— Voisiko Unesco ottaa hoitaakseen KOK:n tehtävät, kuten tasavallan presidentti esitti.

Nähdäkseni voi.

— Mikä on mielestäsi pahin haksahdus Seppäsen komitean tähänastisessa työskentelyssä.

Ehdotus merkitsee käytännössä TUL:n toiminnan lopettamista, kaikki muu jäisi ennalleen. Siinä suurin haksahdus.

— Onko kilpailusuoritus sinänsä puolueeton vai onko se, massa sosialistista heittoa, hyppyä tai kilvoittelua?

Suoritus sinänsä on puolueeton. Mutta riippuen missä tilaisuudessa se tehdään suoritukselle tulee poliittinen merkitys. Jos urheilija esim menee kisoihin, joilla on sanokaamme rotuerottelua korostava luonne, niin hän leimautuu selvästi rotuerottelun kannattajaksi.

HILLPORT TAXI
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. 345-5461
122 S. Cumberland St.
Thunder Bay "P" Ont.

SOON KUULUMISIA

Sault Ste. Marie. — Syksyinen tervehdys taaskin täältä laivaväylän rantamilta. Olemme hyvin tyytyväisiä tämän syksyn ilmojen suhteen. Tällä kertaa on lunta maassa noin kaksi tuumaa ja pieni pakkanen aamulla, iltapäivällä vesi juoksee räystäiltä. On mukava kävellä [illegible] kaupungilla ja seurata kuinka yleisö jo kiiruhtaa kaupasta toiseen jouluostoksillaan.

* * *

Viime vuosien aikana on kaupunkimme isät palkanneet suuren rahan voimalla monen ammattialan tiedemiehiä etelästä antamaan hyviä neuvoja, kuinka tätä kaupunkia tulisi oikein rakentaa, erittäinkin likaviemäriverkostoa ja puhdistuslaitoksia, että jonakin päivänä Saint Marys joen vesi tulisi puhtaammaksi. Tähän asti se on ollut vain huulen heilutusta ja tulokset hyvin pieniä. Sateisena aikana 67 prosenttia menee likaviemäri vesistä puhdistuslaitoksen laitojen yli sellaisena kun se on lähtenyt meidän pöksyistä. Nyt kovalla kiireellä revitään katuja auki ja laitetaan toinen putkiverkosto, joka välittää maanpäällysvedet suorin ta tietä Saint Marys jokeen. Jos nämä työt olisi tehty oikealla aikaa ja hyvässä järjestyksessä, niin varmasti olisi säästetty veronmaksajien rahoja monia satojatuhansia dollareita.

* * *

Viimeisten tietojen mukaan on Soon kaupungin asukasluku lisääntynyt viiden vuoden aikana hiljalleen 4,000:lla henkilöllä, ollen tällä kertaa yhteensä 78,175 asukasta. Olemme siis yhdennellätoista tilalla Ontariossa kaupunkien väkiluvussa. Syntyväisyys täällä on jo monena vuotena ollut laskusuunnassa, mutta toisilta perukoilta tulee tänne lisää väkeä.

* * *

Paikallinen Ontarion maakuntapoliisi (OPP) antoi vuotuisen lausuntonsa, että v. 1970—1971:den aikana lisääntyi moottorilumikelkkojen rekisteeraus 42.9 prosentilla, joka nostaa kelkkojen yhteisluvun Ontariossa 161.551:een. Mutta kaikista varoituksista huolimatta samalla ajalla loukkaantumiset lisääntyivät liian paljon 70.1%. 461 henkilöä loukkaantui ja 27 kuoli. Tänä talvena kuten muinakin vuosina, kaupungin poliisit, OPP ja "Safety Council" tulevat antamaan hyviä neuvoja moottorikelkkojen käyttäjille ja lisäksi ensi avun toimitusta loukkaantuneille. Näille kursseille voi osallistua kuka vain sanovat järjestäjät.

* * *

Täällä on pitkän aikaa yritetty arvailla, että mikähän mahtanee olla syynä kun tänne ei ilmaannu uutta teollisuutta, vaikka raaka-aineita on monenlaisia, mutta ne kuljetetaan jonnekin muualle ja siellä valmistetaan ja sitten me ostamme niitä kalliista hinnasta. Nyt rupeaa hiljalleen asiat selviämään. Aivan viime aikoihin asti, kaupungin lähistöllä ei ole ollut maa-alueita saatavana jonneka olisi voitu rakentaa pienteollisuutta. Tässä asiassa Canadan alkuasukkaat, intiaanien heimo ajoi valkonaaman ohi joku aika sitten ja ottivat ensi askeleen kun tekivät 30 vuoden vuokrasopimuksen erään koneen osia valmistavan yhtiön kanssa. Soon kaupungin itäisenä naapurina on 5000 eekkeriä käsittävä "Batchawana intiaanien reservaatio alue, missä asustaa 47 perhettä. Muutama viikko sitten Ontarion hallitus myönsi lupakirjan, että "Indian Band" voi vuokrasopimuksella luovuttaa maa-alueitaan Industrial Park alueeksi, mikä nyt uudella nimellä tunnetaan Batchawana Band Industries Limited. Se varaa 317 eekkeriä pienteollisuutta varten. Tällä kertaa on jo kuusi eri yhtiötä tehneet kaupat maavuokrasopimuksesta 30 vuoden toimiluvalla. Indian Band saa siitä tuloja puoli miljoonaa dollaria, ja vielä sen lisäksi teollisuusmaan verotuksesta ym. Näillä rahoilla tullaan rakentamaan teitä, likaviemäreitä, ja parempia asuntoja heimon perheille, sanoo heidän nuori päällikkönsä, terastehtaan työläinen Mr John M. Corbiere.

* * *

Valmistelutyöt on suoritettu Greenwood hautauskappelissa niin pitkälle, että pitkän aikaa puheen aiheena ollut ruumiinpolttolaitos (cremator) tullaan ehkä laittamaan toimintaan ensi helmikuussa. Kustannusarviot ovat tällä kertaa vähän yli 27,000 dollaria. Kaupunki huolehtii ja omistaa tämän laitoksen, joka on ainut laatuaan Ontariossa minkä kaupunki omistaa ja pitää käytännössä. Poltto maksut ovat seuraavat kaupungin asukkailta: Aikuiset $30.00 alle kymmenvuotiaat $20.00 ja alle viisi vuotiaat 15.00 dollaria.

Ulkopaikkakuntalaisilta peritään hiukan korkeampi maksu, mutta joka tapauksessa tällainen hautausmenetelmä tulee useamman sata dollaria halvemmaksi kuin vanhaa menetelmää käyttäen. — H.A.

Suomen ja EEC:n neuvottelut

Helsinki. — Suomen ja EEC:n neuvottelujen vahvistetaan alkavan 13. joulukuuta. Ulkoasiainministeriön tiedotteen mukaan näissä neuvotteluissa Suomen valtuuskunnan puheenjohtajana on ministeri Pentti Uusivirta.

LOMANEUVO

On hyvin tavallista, että nk. turistiripuli ehkäistään erilaisilla lääkkeillä, jotka vaikuttavat suoliston bakteereihin. Asiantuntijat eivät ole kuitenkaan täysin yksimielisesti innostuneita tämänkaltaisista lääkkeistä. Monet pelkäävät, että täten vain kehitetään vastuskykyisiä bakteerikantoja. Sen sijaan suositellaan, että turistit ja matkailijat ovat varovaisia sen suhteen mitä syövät ja juovat. Mikäli ripuli kestää enemmän kuin kolme päivää on paras hakeutua lääkärin hoitoon.

JOULULAHJOIKSI

RYTMI LP LEVYJÄ

RILP 7019 VANHOJA VALSSEJA LAULETTUNA
Kesäilta — Häämuistojen valssi — Lokki — Villiruusu — Poikamiehen huolia — Koivu — Kielon jäähyväiset — Carmen Sylva — Vanha Valssi — Hopeahääpäivänä — Kun Kesä on mennyt — Kulkurin Valssi.

RILP 7072 VANHOJEN TANSSIT
Vesivehmaan Jenkka — Hämeenkyrön sahtikalaasit — Pustan poika — Katulyhdyt Muistoja hilliloksella — Elokuun ilta — Tuletkos Manta — Tavattiin taas — Kiitti olen tyttö — Minä soitan sulle illalla — Kultakuumetta — Saimaan rannan laulu — Mennehet ajat — Sipolaisäijän polkka.

RILP 7038 OLAVI VIRTA
Ennen kuolemaa — Tulisuudelma — Sokeripala — Sinun silmiesi tähden — Täysikuu — Mandolino-Mandolino — Yli aaltojen — Sininen tango — Keinu kanssani — Tom Dooley — Eva — Istanbul — Ajomies — Kuin lapsena ennen.

RILP 7009 TAPIO RAUTAVAARA
Lapin jenkka — Neljän tuulen tiellä — Ringo — Lasso — Reppu ja reissumies — Tuuli Tunturin käy — Kulkurin iltatähti — Häävalssi — Kuubalainen serenaadi — Pelimannin penkillä Laulajan ystävä.

RILP 7074 YÖLINJALLA. — T. RAUTAVAARA
Ensimmäisenä iltana — Vain merimies voi tietää — Juokse sinä humma — Isoisän olkihattu — Sininen uni. — Exodus — Kylmää vettä — Viisi veljestä — Kohti Alaskaa — Lentäjän valssi — Kun ei niin ei.

RILP 7063 RAUTAVAARA LAULAA JA LAULATTAA
Laulakaamme silloin — Emma — Varjele luoja —Kulkurin kaiho — Eikä me olla veljeksiä — Lundreenska ja Lindreeni — Rosmariini — Poikani oli Pohjan Torniosta. — Jos sais kerran reissullansa — Testamentti — Oulun pojat — Kiinan pelastusarmeijassa — Inarinjärvi — Wei-Hai-Wei — Tuulia tuu.

RILP 7002 RAUTAVAARAN UUSIMPIA LAULELMIA
Tuopin jäljet — Rosvo Roope — Bellona ja Rodrigo — Hiljainen satama — Lapsuuden koti — Imatran rannalla — Souvaripoika — Peltoniemen Hintriikan surumarssi — Merenneidon Kyynel — Metsäkukkia — Joensuun Elli — Olkoon näin — Ohimennen — Jätkän lauantai.

RILP 7049 ORVOKKEJA ÄIDILLE
Orvokkeja äidille — Äidin sydän — Äitini pieni — Kukkia äidille — Lapsuuden toverille — Kultainen nuoruus kodin kynttilät — Rantamökissä — Äidin syntymäpäivä — Hopeahapset — Häävalssi — Romanssi — Kesäilta Rantakoivun alla — Rakastan sinua elämä — Riepumatto.

RILP 7075 ISKELMÄAARTEITA OLAVI VIRTA
Kuolleet lehdet — Preerien keltainen ruusu — Sateenkaaren tuolla puolen — Tiikerihai — Volgan rannalla — Billy Boy — Kaunein iltamme — Poika Varjoisalta kujalta — Mustalaisruhtinatar — Rakkautta ei se ollut — Kaksi ruusua.

RILP 7028 TANGO TOIVEKONSERTTI 34
Marja — Jos muistelet mua — Pustan yksinäinen — Lumen alla — Ruiskukkanen — Tuhat tarinaa — Perhonen — Tuomittu rakkauteen — Kylmää sotaa ja rakkautta — Ei kukaan toinen — Maarit — Rakasta, kärsi ja unhoita.

RILP 7060 SUOMALAISTA LEVYHUUMORIA
Lännen lokari — Aaltoskan haitariswingi — Suhmuran Santra — Kekkerit Mäkelän kanatarhassa — Ai, Ai, Artturi — Emma — Laulu Marj-Loviisasta — Maijun kanssa markkinoille — Honolulu — Savolainen Fakiiri — Eemeli ja torvi — Jätkän jenkka — Mexikon pikajuna — Ryysyranta — Tulta päin — Liljankukka.

RILP 7059 ILOINEN TERVEHDYS SUOMESTA
Vesivehmaan — Tammerkoski — Säkkijärven polkka — Rovaniemen markkinoilla — Vaasalainen jenkka — Saimaan kanavalla — Karelia — Tuhansien järvien maa — Koskenkorvan jenkka — Tango Kauhajoen kasinolla — Lapin jenkka — Kaustisen polkka — Joensuun Elli — Muhoksen Mimmi — Helsingin kesä — Suomalainen polkka.

RILP 7021 VANHOJA VALSSEJA LAULETTUNA
Kultaa ja hopeaa — Elämä juoksuhaudoissa — Rantamökissä — Rakas muisto — Emma — Orvokkeja äidille — Valssi menneiltä ajoilta — Taikayö — Orpopojan valssi — Kodin kynttilät — Etämaan ruusuja — Äidin syntymäpäivä.

RILP 7058 AIKUISTEN TANSSIT
Metsäkukkia — Unohtumaton Elmeri — Nyt soita balalaika — Soidessa tangon ja loisteess a kuun — Elämänlanka — Kyllä tukkipoika tunnetaan — Sydämesi tyhjä huone — Mä kaiken tunnen muuttuneen — Väärä viitonen — Anitan parempi polkka — Missä oct rakkahin — Muistatko vielä sen tangon — Tule hiljaa — Muistelo — Sinulle kuuluu lempeni

SALP 604 METRO-TYTÖT
Sunnuntairomanssi — Murtunut elämä — Kylmät huulet — Paimenhuilu soi niin katkeraan — Häämuistojen valssi — Rakasta, kärsi ja unhoita — Äiti sytytä lamppu — Heijaa, heijaa, hei — Leskiäidin tyttäret — Kohtaus kujassa — Elämää suomalaismetsissä — Vanhan myllyn taru — Kaiho — Sydän lyö — Tosca — Ethän minua unhoita

TLP 302 NYT JOULU ON. — Joululauluja
SALP 632 NAURA KANSSAMME
Sisäelinten juhlat — Yhteinen koti — Yrjö — Minä en muista mitään — Suhina-Lempin sydänsurut — Eemelin saunassa — Eugen ja Esa atngoja säveltämässä — Repen nykyaikaiset kansanlaulut — Muistatkos Miina — Vaarivainaan eväät — Viinatrokarin laulu — Suutarin tyttären pihalla — Pohjanmaan kautta — Varsinaiset — Tiskarin polkka

SALP 639 JORMA IKÄVALKO
Tukkilaisten tanssit — Tarkkalan Tarja — Hevosmiesten polkka — Metsä-Kallen jenkka — Säkkijärven polkka — Rumarellumarillumarei — Hulivilipojan polkka — Joensuun Elli — Lauantain toivattu jenkka — Hölökkä polkka — Kekrimasurkka Moukkalan polkka — Kaksi elon parhainta — Isämatin polkka

SALP 622 KANSANTANHUJA JA -LAULUJA
Kesäillalla — Pappani talo — Minun kultani — Tule tule kultani — Kaurapellon plentareella — Kanteleelle — Tule ystäväni rantahan — Poika ajoi punaruunilla — Kehrää kehrää tyttösein — Tulatulla

SALP 649 KUPLETTI MESTARIT. Pekkarisen, Hamstedtin ja Weismanin kupletteja

SALP 647 KUPLETTI MESTARIT Tannerin ja Kainulaisen kupletteja

SALP 648 MUISTATKOS EMMA
Emma — Puuseppä — Jazzitytto — Ei mitään unta länsirintamalla — Villiruusu — Asfalttikukka — Tahtanpa tyttö — Emmun päivät — Rukkaset saanut — Lappi — Säkkijärven polkka — Kun mä olen kyynel sun silmäs täyttää — Talonpojan jenkka — Koskenlaskijan rakkaus

SIBELIUS, R-199-201 Symphony No: 5

HINNAT $5.85

Ynnä 5% myyntivero Ontariossa

Postitse lähetettynä lisättävä postikulut seuraavasti:

ONTARIOSSA:	QUEBEC, MANITOBA JA SASKATCHEWAN	ALBERTA JA BRITISH COLUMBIA
1—2 levyyn 45c	1—2 levyyn 50c	1—2 levyyn 55c
3—4 levyyn 65c	3—4 levyyn 70c	3—4 levyyn 75c

— TILATKAA OSOITTEELLA: —

Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. Box 69
102 Elm Street West Sudbury, Ontario

MUISTILISTA

Kirjasto on avoinna Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7—8 ip.

CSJ:n Sudburyn osaston tärkeä kokous on Finnish haalilla torstaina, jouluk. 9 pnä, alkaen kello 7.30 illalla. Johtokunta kokoontuu kello 7 illalla. Kaikki mukaan, please.

Lasten joulujuhla on Finnish haalilla sunnuntaina, jouluk. 12 pnä, alkaen kello 1 ip. Tilaisuuden järjestämisestä huolehtii Wanupin osasto ja urheiluseura Visa. Kaikki tervetulleita.

Musiikkikomitean kokous on Finnish haalilla keskiviikkona, joulukuun 15 pnä kello 5.30 ip.

Uuden vuoden vastaanottotanssiaiset Finnish haalilla jouluk. 31 p. Soittaa Leo Niemen yhtye. Sisäänpääsy $4.00 hengeltä.

Uuden vuoden aattotanssit Wanupin haalilla perjantaina, jouluk. 31 p. Tanssitaan klo 10—2. Riston Maple Leaf Dance Band'in tahtiin.

Seurakerhon tilaisuudet, missä eläkeläiset voivat viettää rattoisan iltapäivän, on Finnish haalilla tiistaisin, kello 2 iltapäivällä.

Kannattakaa liikkeitä jotka ilmoittavat Vapaudessa!

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne

LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9596
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
22 Durham St. N.
President Motor Hotel
New Sudbury kauppakeskuksessa
SUDBURY

GUY'S PLACE
Supertest gasoliinia ja öljyä
Ruokatarpeita
Leinalan leipomotuotteita
Copper Cliff Meijerin tuotteita
Maitoa jukittain (Jug) 3 kv. 99c
Auki 8 ap. — 10 ill.
Long Lake Rd. Ester Rd. kulmassa

AUVO PELTOLA
Site 18,
S.S. 1,
Sudbury
674-6127
"Talon kauppa" on tärkeä asia, ja yksityiskohdat selviävät parhaiten suomenkielellä. Aikoessanne myydä tai ostaa kiinteimistöä saatte henkilökohtaisen palvelun soittamalla kotiini tai
ERNIE GIGNAC
REAL ESTATE
943 Howey Dr., Sudbury, Ont.
675-6868 ja 675-2850

SUDBURYN UUTISIA

HEIKKO OSALLISTUMINEN SUDBURYN VAALEIHIN

Vaikka maanantaisissa kunnallisvaaleissa oli useita uusia tulokkaita ja sen lisäksi kolme pormestariehdokasta, joilla kaikilla tiedettiin olevan melko hyvän kannatuksen, osallistuminen vaaleihin oli kuitenkin melko heikkoa sillä voin 49.8 prosenttia valitsijoista kävi vaaliuurnalla. Vain kahdesti viimeksikuluneen 20 vuoden aikana on osallistuminen ollut tätä heikompi.

Koko päivän kestänyt sade ja liukkaanlainen keli vaikutti luultavasti osaltaan siihen, ettei äänioikeutta käytetty runsaammin. Pääsyynä oli kuitenkin se, että aivan viimeisiä päiviä lukuunottamatta, vaalikampanjaa käytiin pääasiassa "hyvien miesten" ja "-naisten" perusteella puhumatta paljoakaan kunnallisten pulmakysymysten ratkaisuista. Huonoin osanottajamäärä oli kolmannessa Wardissa (38.6%) ja parhain toisessa Wardissa (58.6%). Kuudennessa Wardissa — Lockerbyn alueella — kävi äänestämässä 53.6% valitsijoista.

Kahdeksantoista -vuotiaitten kansalaisten äänioikeuden tunnustamisen puolesta annettiin 8,565 ääntä ja sitä vastaan 5,884.

Pormestarin paikan voitti hyvällä etumatkalla entinen pormestari Joe Fabbro, joka sai enemmän ääniä kuin kumpikaan vastustajansa toisessa, neljännessä, viidennessä ja kuudennessa Wardissa. Jim Gordon oli johdossa ensimmäisessä Wardissa ja Lamoureux kolmannessa Wardissa. Fabbro sai 9,493 ääntä, Gordon 7,733 ääntä ja Lamoureux 6,025 ääntä.

Frank R. Block, R.O.
ja Roger Young
OPTOMETRISTIT
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
CITY CENTRE, HUONE 216
Toisessa kerroksessa
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

HAITAREITA
MYYDÄÄN - KORJATAAN
Täydellisesti kunnostettuja haitareita varastossa.
Kääntykää puoleeni
LEO NIEMI
Puh. 674-2569
46 Strathmere Cr., Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

LAAKSO VALITTIIN RAYSIDE KUNNASSA

Azilda-Rayside kunnallislautakunta valittiin maanantaisissa vaaleissa kokonaan uudelleen. Kunnan esimieheksi on siis Gilles Pelland ja valtuusmiehinä Esko Laakso, Germain Belisle, Gilles Poulin ja Emil Prudhomme.

MIKE SOLSKI TULI VALITUKSI

9 vuotta Conistonin pormestarina ollut Mike Solski tuli maanantaisissa vaaleissa valituksi uudelleen 2-vuotiseen virkaansa. Solski sai 599 ääntä ja hänen vastustajansa John Fera 540. Valtuusmiehiksi tuli valituksi Phil Gniazdoski, Jean Marie Bidal ja Tom Paradis.

INTIAANIT VAATIVAT TUOMARIN EROTTAMISTA

Nickel Belt Indian Club hyväksyi maanantai-iltana päätöslauselman jossa pyydetään oikeusministeriötä sivuuttamaan tuomari George Collins virastaan intiaaneista äskettäin antamansa lausunnon johdosta, mitä on arvosteltu kautta maan.

Samalla kertaa intiaanien klubi päätti pyytää, että tuomari Collinsilta vaadittaisiin kansallista anteeksipyyntöä asiasta, ja että ihmisoikeuksien komissioni laatisi säädöksen, mikä kieltää tuomarit viittaamasta henkilön rotuun ja uskontoon.

Bernie Petahtegoose, Whitefish Laken reservaatiolta sanoi kokouksessa, että suurin osa pohjoisrannan intiaanipäälliköistä haluaa tuomari Collinsin sivuuttamista virastaan.

Langettaessaan pahoinpitelystä syytetylle Marcel Petahtegooselle ehdonalaisen tuomion, tuomari Collinsin kerrotaan viitanneen "typeriin" (stupid) intiaaneihin ja väittäneen, että monet intiaanit kieltäytyvät menemästä Incon työhön.

Intiaaniklubin maanantai-iltainen kokous katsoi myös, että tuomari Collinsin lauantaina julkaisema lausunto ei ole todellisuudessa mikään anteeksipyyntö vaan lausunto, että mahdollisesti hänen ei olisi pitänyt niin sanoa, mutta se on kuitenkin tehty.

SUDBURYSTA POHJOLAN KESKUS CNR:lle

Sudburysta, North Baysta ja Hornepaynesta tulee CNR:lle pohjolan keskukset, joiden avulla mainittu rautatie yrittää tehostaa rahtipalvelustaan .

Ensi vuoden aikana sijoitetaan automaattiset laitteet Sudburyyn. Samanlaiset laitteet tulevat North Bayhin, Hornepayneen ja CNR:n päämajaan Torontoon.

Capreolin aseman hallinnollinen henkilökunta siirretään North Bayhin, mutta muut rautatietyöläiset jatkavat toimintaansa siellä. Capreolin operaatiosta tulee kuitenkin Sudburyn satelliitti.

ARVOSTELI INTIAANEJA

Pormestarin ihmisoikeuksien komitean puheenjohtaja Robert Chartrans sanoo olevansa hälyyttynyt siitä kun Nickel Beltin intiaaniclubi hyväksyi päätöksen, minkä mukaan anotaan tuomari virastaan.

"En ole lainkaan tyytyväinen kokousmenoon ja asiasta tehtyyn päätökseen", kerrotaan hänen sanoneen. Tässä yhteydessä on selitetty, että kokouksessa oli yli 50 osanottajaa; 23 heistä äänesti, 15 tuomarin erottamisen puolesta ja 8 vastaan.

Paikallinen intiaanien asiain hoitaja Arnold Boisvert ilmaisi kuitenkin mielipiteen, että mainittu komitea ei tule ottamaan lainkaan kantaa intiaanien klubin päätöksestä. Manitoulin saarella olevan West Bay reservaation intiaanipäällikkö Jim Debassige on myös ilmaissut varauksia ko. intiaaniklubin päätökseen ajankohtaisuudesta. Hänen mielestään tuomarin anteeksipyyntö riittäisi.

KUKAAN EI OLE SYYLLINEN

Espanola. — Kuolemansyyntutkijalautakunta päätti tiistaina, ettei ketään voida syyttää 61-vuotiaan Wäinö John Järviksen tapaturmaisesta kuolemasta Worthingtonissa. Lautakunta suositteli kuitenkin, että enemmän valoja pitäisi asentaa Nairn Centren keskustaan ja että ajonopeuden kattorajaa tulisi alentaa.

Järvis kuoli lokakuun 13 pn aamutunneilla kun Espanolasta kotoisin olevan Robert Foucaultin auto iski häneen sillä seurauksella, että Järvis todettiin sairaalaan tultua kuolleeksi. Ruumiinavauksessa todettiin Järviksen kuolleen sydämen verenvuotoon ja myös se, että hänen veressään oli 2.87 miljoonasosaa alkoholia.

Uutta vuotta vastaanottamaan

Sudburyssa Finnish-haalilla pidetään uuden vuoden vastaanottotanssiaiset tämän vuoden viimeisenä päivänä ja jatketaan tanssia aina tulevalle vuodelle. Siellä tulee riemu olemaan ylinnä kun ilmapalloin ynnä muiden koristeiden koristellussa haalissa, veikeät hatut päässä pyörähdellään Leo Niemen mainion soittoyhtyeen tahtiin. Ja juuri kellon lyödessä kahtatoista pudotetaan ilmapallot, puhalletaan pillejä ja torvia, niin ja vaihdetaan suuteloita — noin vain uuden vuoden onnittelun merkeissä.

Virvokkeita on saatavana jos kenelle tulee liian lämmin tässä touhussa.

Tämä lysti maksaa ainoastaan $4.00 hengeltä joka hinta ei ole ainakaan kallis kun sitä vertailee nykyisiin taksoihin. Sisäänpääsyliput ovat nyt ulkona ja niitä on saatavana Finnish haalilta, Vapaudesta, Leo Niemeltä ja osaston jäseniltä. Hankkikaa lippunne ajoissa sillä niitä on vain rajoitettu määrä.

Ravintolasta on saatavana hyviä voileipiä, kahvia y.m. pitkin iltaa, pientä maksua vastaan.

— Sinne menevä.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksesta

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi Vera Lindholm, Sudburysta lahjoittanut $2.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää parhaat kiitoksensa lahjoituksesta.

KUOLLUT

Oscar Ojala, Webbwoodista, Ont., kuoli Espanolan yleisessä sairaalassa maanantaina, joulukuun 6 päivänä. Hän oli 79 vuoden ikäinen.

Hän eli farmarina useita kymmeniä vuosia Webbwoodissa.

Ojalalla ei tiedetä olevan täällä ketään omaisia, mutta Suomessa on yksi sisko. — L.N.

Monityökone karsii, katkoo ja kasaa

Jämsä. — Valmet Oy on kehittänyt metsäkäyttöön monitoimikoneen, joka vinssaa kokonaiset karsimattomat puut luokseen, nostaa ne karsintalaitteeseen ja katkoo ja kasaa puutavaran koneen viereen tai koneen sivuun kiinnitettyyn kiinteään taskuun. Kone pystyy vaivatta käsittelemään 5—50 sentin (noin 2—20 tuumaa) paksuisia puita pölkkyjen pituuden vaihdellessa 1—6 metriin.

Monitoimikonetta esiteltiin joulukuun 2 pnä Jämsään ja Jämsänkoskelle suoritetun retken aikana.

Monitoimikone on ollut jo jonkin aikaa sarjavalmistuksessa Valmet Oy:n Tampereen lentokonetehtaalla. Tällä hetkellä liikkuu metsissä eri puolilla maata toistakymmentä konetta.

Monitoimikoneen perusosana on Valmet 880 s maastotraktori. Peruskone on varustettu 125 hv:n moottorilla ja helppokäyttöisellä automaattivaihteistolla. Nelipyörävetoisuutensa ja runko-ohjattavuutensa ansiosta kone pystyy liikkumaan vaikeassakin maastossa. Monitoimikone niveltyy sekä pituus että pystysuunnassa perus koneeseen nähden.

Varsinaisen puukäsittelyn eri vaiheet tapahtuvat sydrauliikan avulla.

Koneella työskennellään kahden menetelmän mukaisesti: joko niin, että kone kulkee puulta puulle tai sitten niin, että se toimii varastolla, jonne puut juonnetaan metsätraktorilla.

Koneen kuljettaja ajaa konetta maastossa ja ohjaa sen eri toimintoja: tarttumista puuhun, karsintaa, katkaisua ja kassaamista.

Monitoimikoneen kuljettajalta vaaditaan huomattavasti enemmän ammattitaitoa kuin tavallisen metsätrokin kuljettajalta. Pätevä ammattitaito on välttämätön senkin vuoksi kun kone maksaa yli 250,000 markkaa.

Trudeau uskoo USA:n poistavan suojaveronsa

(Jatkoa sivulta 1)

sa) . . . Canadan dollari jatkaa kellumistaan.

Pääministeri ilmaisi toivomuksen, että "Kymmenen rikkaan" neuvotteluissa, jotka pidetään Washingtonissa joulukuun 17 ja 18 pnä, päästään sopimukseen finanssikiistoista, jotka yhdistyvät läheisesti USA:n suojatulliin. Mutta jos joulukuussa ei päästä sopimukseen, silloin meidän on kokoonnuttava uudelleen tammikuussa, hän selitti.

Sissit tulittivat Phnom Penhia

(Jatkoa siv. 1)

myös kenraali Abrams, siitä vedettiin sellainen johtopäätös, että keskusteltavana oli Kambodzhan tilanne.

Yhdysvaltain ja Saigonin ilmavoimat ovat antaneet ilmatukea Phnom Penhin joukoille, voimatta silti muuttaa sissien voittokulkua ja murtaa pääkaupungin lähettyvillä olevien kauppalain saartoa.

Gromyko ja Scheel: ysteistyölle laajat mahdollisuudet

Leiningrad. — Länsi-Saksan ja Neuvostoliiton sopimus avaa laajemmat mahdollisuudet myös maiden väliselle tekniselle yhteistyölle, sanoi Länsi-Saksan ulkoministeri Walter Scheel vierailee saan viikonlopulla leningradilaisella Elektrosila-tehtaalla. Hän matkusti viime torstaina Neuvostoliittoon viralliselle vierailulle.

Scheel kunnioitti 900-päiväisen piirityksen aikana kuolleiden leningradilaisten muistoa laskien Piskarjovin memoriaali-hautausmaalla laakeriseppeleen.

Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko tähdensi, että on olemassa kaikki edellytykset Euroopan turvallisuuskonferenssin kutsumiseksi koolle lähiaikoina.

Puhuessaan ulkominiserin Walter Scheelin kunniaksi tarjotuilla päivällisillä Moskovassa Gromyko sanoi, että tehtävänä on nyt turvata Bonnin ja Moskovan kesken solmitun sopimuksen voimaantulo ja ryhtyä käytännössä toteuttamaan siihen sisältyviä laajoja mahdollisuuksia, jotta voitaisiin aloittaa kaikenpuolinen yhteistyö molempien maiden välillä Euroopan rauhan lujittamiseksi.

Vastauspuheessaan Scheel korosti, että ystävällisten suhteiden kehittyminen Länsi-Saksan ja Neuvostoliiton välillä vastaa kummankin kansan perimmäisiä etuja ja koko Euroopan rauhan etuja.

Viettely on sallittua muttei varastaminen

Newport, Wales. — Tuomari Wien sanoi viime viikolla erään nunnan viettelijälle, "että moraalittomuus (cad) ei ole rikos", mutta naisen talon ja huonekalujen varastamisesta tulee 18 kuukauden vankilatuomio.

"Te olette uskottavalta näyttävä heittiö" sanoi tuomari 39-vuotiaalle George Philbrickille tuomion langettamisen yhteydessä. "Vieteltyänne miss Jill Palmerin saitte tietää, että rahaa oli saatavana, ja te otitte sen heti."

Miss Palmer, joka on ollut 15 vuotta Carmeliten luostarissa, sanoi olleensa neitsyt kun hän kohtasi Philbrickin v. 1969. He asuivat yhdessä miehenä ja vaimona sen jälkeen kun mies lupasi mennä avioliittoon hänen kanssaan.

Mies oli silloin vielä naimisissa ensimmäisen vaimonsa kanssa, ja menossa asumaan toisen naisen kanssa, josta tuli loputa hänen toinen vaimonsa.

Miss Palmer sanoi Philbrickin myyneen hänen $25,000 hintaisen asuntonsa ja huonekalunsa ilman hänen lupaansa — ja Philbrick tuomittiin varkaudesta.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Finlandia-kuoro oli järjestänyt tavanomaisen syyskonsertin Suomen itsenäisyyspäivän merkeissä Don haalille joulukuun 5 pnä.

Näyttämön tausta oli koristettu kauneilla kukkalaitteilla sekä Canadan ja Suomen lipuilla.

Ohjelma aloitettiin Maamme laululla ja O Canadalla, joihin kuoron johtaja Ty Lemberg kehoitti yleisöä yhtymään, sekä Suomalaisen Järjestön marssilla, johon yhtyi Gunnar Gustafsonin tilaisuutta varten järjestämä soittoyhtye.

Ohjelman esittäjä, aina hymyilevä ja humoristinen Henry Huhtanen lausui valituin sanoin juhlavieraat tervetulleeksi ja esitti soittoyhtyeen, joka soitti kolme kappaletta, saaden osakseen runsaat suosionosoitukset.

Sen jälkeen seurasi Finlandia kuoron kolme hyvin esitettyä laulua, jotka samoin saivat yleisön kiitolliset aploodit.

Soittoyhtye ja kuoro esiintyivät kolme eri kertaa, saaden osak seen yleisön suuren suosion ja kiitollisuuden osoitukset. Samoin Aino Heikkisen kauniit soololaulut, Annikki Nummisen säestäminä sekä Annikin suurta musiikin ymmärtämystä ja taitoa vaativat pianosoolot saivat osakseen hyvin ansaitut kiitokset.

Erikoisen suuren huomion ja kiitoksen sai kuoron esittämä, Annikki Nummisen säestämä ja Ty Lembergin johtama kantaatti Ihmisen polku, kirjoittanut Heikki Välisalmi, säveltänyt Armas Maasalo.

Eino Tarvainen tunnetulla taidollaan lausui Aku Päiviön kirjoittaman runon "Järjestömme merkkipäivänä", ja sai esityksestään hyvin ansaitut kiitokset.

Kuoron puolesta Henry Huhtanen kiitti Annikki Nummista niistä monista kauniista laulu- ja pianosooloista, sekä säestyksistä mitä hän monien vuosien ajan on avuliaasti tehnyt ilman mitään palkkiota. Aino Heikkinen ojensi Annikille kuoron puolesta kukkalaitteen ja juhlayleisö palkitsi valtavin aploodein Annikin arvokkaan työn.

Ajankohtaisen ja paljon sisältävän juhlapuheen piti CSJ:n sihteeri Helen Tarvainen. Puhe ei ollut erityisesti omistettu minkään maan itsenäisyydelle, tai sen turvaamiselle, vaan nykyiseen, maailmassa vallitsevaan tilanteeseen jossa sota, hävitys ja kuolema on ylinnä. Vaan rauhan voimat myös toimivat ja kasvavat joka maassa ja kerran on tuleva aika jolloin rakentava työ ja rauha pelastaa ihmiskunnan.

Ohjelma päättyi kuoron esittämään Finlandiaan.

Kiitollisuudella — A. N.

Työläisten kädet kiinni 3 vuodeksi

Helsinki. — (KU) — Jättiläismäinen tulonsiirto palkansaajilta suurteollisuudelle ja rahamaailmalle sisältyy korkeimmalla työnantajataholla tehtyyn ja poliittisen oikeiston varauksettomasti tukemaan suunnitelmaan ensi kevään työehtosopimusratkaisusta.

Täsmennettyjen tietojen mukaan tulonsiirto suoritettaisiin kolmivuotisin palkka- ja työehtosopimuksin, jossa palkankorotukset tapahtuisivat vuosittain. Ensimmäisenä vuotena olisi 4, toisena 3 ja kolmantena 3.5 prosenttia.

Kun palkankorotukset mitoitettaisiin näin alas ja samalla hintojen nousuun varauduttaisiin vain muodollisesti 1—,5 prosentin liukumavaran puitteissa ja tosiasiallisesti hintasäännöstely poistettaisiin, johtaisi se työläisten realiansioiden jyrkkänä laskuun. Jo yksin veroprogressio haukkasi suuren osan tällaisista korotuksista.

EDUSTAMME KAIKKIA MATKAILUPALVELUJA
Soittakaa, kirjoittakaa eli käykää toimistossamme
RITARI TRAVEL SERVICE
Matkailutoimisto vuodesta 1936
7 Cedar St., Sudbury, Ontario Puhelin 675-5683

UUDET 1971/72
ATLANTIN MENO-PALUUHINNAT
SUOMEEN

Mistä	Syysk. 01 — Toukok. 1	Kesäk. 01 — Elok. 31
EARLTON	376.00 CA	435.00 CA
NORTH BAY	386.00 "	445.00 "
SAULT STE. MARIE	379.00 "	439.00 "
SUDBURY	393.00 "	453.00 "
THUNDER BAY	379.00 "	439.00 '
TIMMINS	408.00 "	469.00 "
TORONTO	354.00 "	414.00 "
VANCOUVER/via SEATTLE	475.00 "	535.00 "
WINDSOR	390.00 "	450.00 "
WINNIPEG	379.00 "	439.00 "

Yllämainitut hinnat oikeuttavat 29—45 päivän oleskeluun Suomessa.

Tehkää ajoissa paikkavaraukset syyslentojamme varten. Kääntykää matkatoimistonne puoleen.

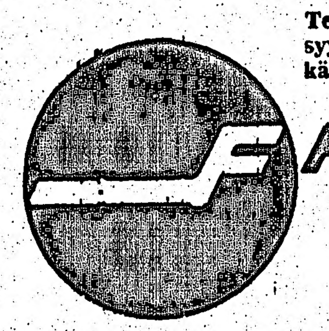

FINNAIR
puh. 362-1511
8 King St. East,
Toronto, Ont.

SPRINGER PARK FURNITURE
45 ELM ST. W. PUH. 675-2271 SUDBURY
Meiltä saatte alamme tarpeita paremmilla hinnoilla.
ME VARMASTI MYYMME HALVEMMALLA koska on alhaisemmat kustannukset merkiten alhaisempia hintoja

8 KUUTIOJALAN JÄÄDYTTÄJIÄ $149.95	25 TUUMAN VÄRITELEVISIOITA $549.95
39 TUUMAN CONTINENTAL-VUOTEITA päälauden kanssa tavall. $79.95 — NYT $54.88	Kuvatuubi taataan 5 vuotta, vapaa huolto vuodeksi 4-LAATIKON SAKSANPÄHKINÄ-PUISIA KAAPPEJA $38.95

Vuodenajan tervehdyksemme ja kiitoksemme!
7. 9. 14. 16.

AINA VALMIS PALVELEMAAN TEITÄ
soittakaa
675-6427
LAINE AGENCIES REALTOR

Vakuutustoimisto
KAIKKIA VAKUUTUKSIA
PENTTI PENTTILÄ
Kiinteistömyynti toimisto
Johtaja: Mrs. M. Summers
kotiin 674-4829
Myynti:
Pentti Penttilä " 675-2941
KIINTEISTÖJEN JA PERINTÖKIINTEISTÖJEN LAILLISET ARVIOITSIJAT:
Mrs. M. Summers
Pentti Penttilä
125 DURHAM ST. S., SUDBURY, ONTARIO

JOULUHERKUT
PÖYTÄÄNNE
LEINALASTA

Kaikentaisia leivoksia, juhlakaakkuja, torttuja joulutimppua ym.
Tehkää tilauksenne joulukuun 18 päivään mennessä.
LEINALA'S BAKERY
373 ANTWERP Puh. 675-6345 Sudbury

KAUNEIMMAT KUKKASET

ELLI BJORKMANIN

MUISTOLLE

Tyyne Linna	Hulda Ramsila
Emma Paananen	Mary Saari
Vilma ja Eino Lehtola	Rauha ja Aimo Mäki
Iris ja Wilbert Hakala	Hilma ja Ensio Wuori
Hilda Kauppila	Anna Viita
Mary Coombs	Vieno ja Leo Viita
Anna ja Kalle Palo	Anna ja Oskari Männistö
Elina ja Arvi Sandholm	Anni ja John Lievonen
Emmi ja Hannes Suomala	Vera ja Väinö Lindholm
	Mikko Laakso

SUDBURY ONTARIO